

Místní poplatky 2017

Základní rozdělení :

Obce mohou vybírat tyto místní poplatky (dále jen "poplatky")

- a) poplatek ze psů,
- b) poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt,
- c) poplatek za užívání veřejného prostranství,
- d) poplatek ze vstupného,
- e) poplatek z ubytovací kapacity,
- f) poplatek za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst,
- g) poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů,
- h) poplatek za zhodnocení stavebního pozemku možností jeho připojení na stavbu vodovodu nebo kanalizace.

Poplatek ze psů

§2 ZMP

Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 23. ledna 2008, sp. zn. 2 Afs 107/2007-168, dovozuje, že regulace počtu psů je, resp. má být hlavním smyslem zavedení místního poplatku ze psů – v citovaném rozsudku uvádí, že *smyslem poplatku ze psů primárně není a ani nemá být posílení obecního rozpočtu, protože pak by se již pojmově nejednalo o poplatek, nýbrž spíše o majetkovou daň. Poplatek ze psů tak nemá jiný význam než snižovat či vyrovnávat negativní důsledky spojené s chovem psů.*

Je zde možnost obce obecně závaznou vyhláškou **upravit pravidla pro pohyb psů na veřejném prostranství a vymezit prostory pro volné pobíhání psů** (§ 24 odst. 2 zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, a dále rovněž § 13b odst. 2 téhož zákona) Obec tak může obecně závaznou vyhláškou stanovit povinnost přihlásit psy do evidence a upravit náležitosti a způsob vedení evidence označených psů a jejich chovatelů.

Také ale platí, že obec **nemůže** obecně závaznou vyhláškou (a ani jinými nástroji) **nijak určovat počet psů (limitovat) chovaných např. v jedné domácnosti.**

Poplatek ze psů

Předmětem místního poplatku ze psů je ve smyslu § 2 odst. 1 a 2 zákona č. 565/1990 Sb. **držba psa staršího 3 měsíců** (není-li ze zákona nebo z obecně závazné vyhlášky tato držba psa od místního poplatku osvobozena). Za držitele považuje zákon č. 565/1990 Sb. **fyzickou nebo právnickou osobu, která má trvalý pobyt nebo sídlo na území České republiky.**

Institut trvalého pobytu upravuje § 10 odst. 1 zákona č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel.

Problematiku sídla **právnické osoby** upravuje zejména občanský zákoník, podle jehož § 136 platí, že Při ustavení právnické osoby se určí její sídlo. Nenaruší-li to klid a pořádek v domě, může být sídlo i v bytě. Zapisuje-li se právnická osoba do veřejného rejstříku, postačí, pokud zakladatelské právní jednání uvede název obce, kde je sídlo právnické osoby; do veřejného rejstříku však právnická osoba navrhne zapsat plnou adresu sídla.

Poplatek ze psů

Obecně se pro **držbu věci** (i pes je z právního pohledu věcí ve smyslu § 987 a násl. občanského zákoníku) vyžaduje naplnění dvou předpokladů, kterými je jednak **faktické ovládání věci** (psa) určitou osobou, a jednak **nakládání s věcí jako s vlastní**, tj. projevuje se zde úmysl mít tuto věc pro sebe.

Od držby věci je tak nutno odlišit tzv. **detenci, u které je naplněn pouze první předpoklad pro držbu**, tj. faktické ovládání věci určitou osobou, zatímco druhý předpoklad, tj. úmysl mít tuto věc pro sebe, u detence chybí (příkladem detence je např. nájem či výpůjčka věci, apod.). **Za držitele psa tedy nelze považovat „pouhou“ osobu, která se k jím fakticky ovládané věci chová jako k věci cizí.** Ten, kdo si psa např. zapůjčí, není jeho držitelem, a proto zároveň nemůže být z tohoto titulu ani poplatníkem místního poplatku ze zapůjčeného psa.

Poplatek ze psů

Místní poplatek ze psů se bude platit té obci, kde má držitel psa adresu místa svého trvalého pobytu (v případě fyzické osoby), nebo adresu sídla (v případě právnické osoby), a to bez ohledu na to, kde je pes fakticky chován.

Změní-li držitel psa svůj trvalý pobyt nebo sídlo, platí místní poplatek od počátku kalendářního měsíce následujícího po měsíci, ve kterém změna nastala, nově příslušné obci. V případě držení psa po dobu kratší než jeden rok se platí poplatek v poměrné výši, která odpovídá počtu i započatých kalendářních měsíců.

Důsledkem výše uvedeného je skutečnost, že příjemcem místního poplatku ze psů je obec, ve které má držitel psa trvalý pobyt nebo sídlo, byť je pes fakticky chován v obci jiné. Může se např. jednat o vlastníka chovatelské stanice psů, která se nachází na území jiné obce, než je obec, kde má trvalý pobyt nebo sídlo držitel těchto psů.

Stejně tak právnická osoba bude platit poplatek ze psů tam, kde má sídlo, i když bude mít třeba pobočky v jiných městech.

Poplatek ze psů

Zákon č. 565/1990 Sb. stanovuje dvě sazby místního poplatku ze psů:

- „základní“ sazba činí až 1 500 Kč za kalendářní rok a jednoho psa,
- „snížená“ sazba činí až 200 Kč za kalendářní rok a jednoho psa, která se vztahuje na psa, jehož držitelem je poživatel invalidního, starobního, vdovského nebo vdoveckého důchodu, který je jeho jediným zdrojem příjmů, anebo poživatel sirotčího důchodu.

U **druhého a každého dalšího psa** může obec horní hranici sazby zvýšit až o 50 %, tj. v případě „základní“ sazby může maximální výše místního poplatku dosáhnout až 2 250 Kč za kalendářní rok a jednoho psa, zatímco u „snížené“ sazby může maximální výše místního poplatku dosáhnout až 300 Kč za kalendářní rok a jednoho psa.

Zákon č. 565/1990 Sb. nebrání tomu, aby **obec stanovila jiné (vyšší) sazby místního poplatku ze psů pro některou, přesně specifikovanou, skupinu držitelů psů** (např. pro ty, kteří psy používají k výkonu podnikatelské činnosti), ale za podmínky, že budou zároveň respektovány maximální výše sazeb místních poplatků stanovených zákonem.

Poplatek ze psů

Od místního poplatku ze psů je **osvobozen držitel psa**, kterým je:

- osoba nevidomá, bezmocná a osoba s těžkým zdravotním postižením, která je držitelem průkazu ZTP/P podle zvláštního právního předpisu,
- osoba provádějící výcvik psů určených k doprovodu těchto osob,
- osoba provozující útulek zřízený obcí pro ztracené nebo opuštěné psy nebo
- osoba, které stanoví povinnost držení a používání psa zvláštní právní předpis.

Výše uvedené osoby jako držitelé psů sice podléhají místnímu poplatku ze psů, ale **ze zákona jsou od jeho platby osvobozeny.**

- a) + b) zákon č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním pojištěním a o změně souvisejících zákonů
- c) Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23.1.2008, čj. 2 Afs 107/2007 – 168 – útulky nejsou držitelem psa
- d) například zákon č. 449/2001 Sb., o myslivosti, ve znění pozdějších předpisů - § 44 Používání loveckých psů a loveckých dravců – „Uživatel honitby je povinen držet a v honitbě používat lovecké psy.“

Poplatek ze psů

Souběh důchodů uvedených ve druhé větě ustanovení § 2 odst. 3 zákona o místních poplatcích **není důvodem pro nepřiznání snížené sazby poplatku ze psa, pokud poplatník zároveň nemá jiný příjem než z uvedených důchodů.**

Nález Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 30/06 ze dne 22. května 2007-

Podrobit ohlašovací povinnosti osoby poplatku podléhající, avšak podle zákona či obecně závazné vyhlášky od poplatku **osvobozené**, je **ústavně souladným oprávněním obce**. I poplatník, který je osvobozen od placení místního poplatku, tomuto poplatku podléhá, podléhá tedy i ohlašovací povinnosti. **Podrobit ohlašovací povinnost navíc i osoby poplatku nepodléhající**, resp. držitele psů jako takové, při vědomí, že to pro tyto osoby představuje jen minimální břemeno, ještě také **v daném případě ústavně ob stojí**. Předmětná ohlašovací povinnost se totiž vztahuje pouze na držitele psů mladších tří měsíců, kteří poplatku nepodléhají. **Navázání zániku poplatkové povinnosti na splnění ohlašovací povinnosti jde nad rámec zákona**, resp. ocitá se v rozporu se zákonem (s § 14 odst. 2 ve spojení s § 2 zákona o místních poplatcích) a příslušnými ustanoveními ústavního pořádku (čl. 2 odst. 3 a čl. 4 odst. 1 Listiny, čl. 2 odst. 4, čl. 104 odst. 3 Ústavy)

Poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt

§ 3

(1) **Poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt platí fyzické osoby**, které **přechodně a za úplatu** pobývají **v lázeňských místech a v místech soustředěného turistického ruchu za účelem léčení nebo rekreace**, pokud tyto osoby neprokáží jiný důvod svého pobytu.

(2) Poplatku za lázeňský nebo rekreační pobyt **nepodléhají**

a) osoby nevidomé, bezmocné a osoby s těžkým zdravotním postižením, které jsou držiteli průkazu ZTP/P podle zvláštního právního předpisu^{1a)} a jejich průvodci,

b) osoby mladší 18 let a starší 70 let nebo osoby, na které náleží přídavky na děti (výchovné)⁴⁾ anebo vojáci v základní službě a osoby, které vykonávají civilní službu.

(3) Poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt ve stanovené výši **vybere a obci odvede ubytovatel**, kterým je fyzická nebo právnická osoba, která přechodně ubytování poskytl; tato osoba je **plátcem** poplatku.

164/2001 Sb. ZÁKON ze dne 13. dubna 2001 o přírodních léčivých zdrojích, zdrojích přírodních minerálních vod, přírodních léčebných lázních a lázeňských místech a o změně některých souvisejících zákonů (lázeňský zákon)

§ 28

Podmínky pro stanovení lázeňského místa

(1) Za lázeňské místo lze stanovit území obce nebo jeho část anebo území více obcí, popřípadě jejich částí, v němž se nacházejí přírodní léčebné lázně. Režim ochrany lázeňského místa stanoví statut lázeňského místa.

(2) **Lázeňské místo a statut lázeňského místa stanoví vláda nařízením.** Lázeňské místo a statut lázeňského místa vláda nařízením zruší, pokud důvody pro stanovení lázeňského místa podle tohoto zákona zanikly.

(3) Lázeňský statut zejména vymezí vnitřní a vnější území lázeňského místa a v zájmu ochrany léčebného režimu a zachování, popřípadě vytvoření lázeňského prostředí stanoví

- o a) omezení související s výstavbou a rozvojem lázeňského místa,
- o b) činnosti, které se v lázeňském místě omezují nebo zakazují,
- o c) zařízení, která se v něm nesmí zřizovat.

(4) Obce, na jejichž území bylo stanoveno lázeňské místo, jsou povinny dbát na dodržování opatření uložených v lázeňském místě lázeňským statutem; za tím účelem zřizují podle zvláštního právního předpisu lázeňskou komisi - Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení).

Poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt

- Poplatková povinnost u popisovaného místního poplatku se tak váže na pobyt fyzické osoby, který je zároveň:
- přechodný,
- úplatný,
- v lázeňských místech a v místech soustředěného turistického ruchu, a
- účelový.

Nejvyššího správního soudu ze dne 25. listopadu 2009, č. j.

2 Afs 51/2009-85, který judikoval, že *pobytem za úplatu dle § 3 odst. 1 zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, je i pobyt fyzické osoby hrazený plně z prostředků veřejného zdravotního pojištění v rámci komplexní lázeňské péče. Tato fyzická osoba je poplatníkem místního poplatku za lázeňský nebo rekreační pobyt.*

Poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt – místo soustředěného turistického ruchu

Dle Ministerstva pro místní rozvoj je třeba za místo soustředěného turistického ruchu nebo také středisko cestovního ruchu požadovat **sídelní útvar, jehož hlavním funkčním a ekonomickým přínosem je právě cestovní ruch.**

Ubytovatel je povinen vést v písemné podobě **evidenční knihu**, do které **zapisuje** dobu ubytování, účel pobytu, jméno, příjmení, adresu místa trvalého pobytu nebo místa trvalého bydliště v zahraničí a číslo občanského průkazu nebo cestovního dokladu fyzické osoby, které ubytování poskytl. Zápisy do evidenční knihy musí být vedeny **přehledně a srozumitelně**. Tyto zápisy musí být uspořádány **postupně** z časového hlediska. Evidenční knihu ubytovatel uchovává po dobu **6 let od provedení posledního zápisu**. Zpracování osobních údajů v evidenční knize se řídí zvláštním právním předpisem.

Sazba poplatku za lázeňský nebo rekreační pobyt činí **až 15,-Kč za osobu a** za každý i započatý **den pobytu**, není-li tento dnem příchodu. Obec může stanovit poplatek týdenní, měsíční nebo roční **paušální** částkou.

Místní poplatek z ubytovací kapacity

- Základem evidence u obou poplatků **je evidenční (ubytovací) kniha** (§ 3 odst. 4 ZMP)
- *Ubytovatel je povinen vést v písemné podobě evidenční knihu, do které zapisuje dobu ubytování, účel pobytu, jméno, příjmení, adresu místa trvalého pobytu nebo místa trvalého bydliště v zahraničí a číslo občanského průkazu nebo cestovního dokladu fyzické osoby, které ubytování poskytl. Zápisy do evidenční knihy musí být vedeny přehledně a srozumitelně. Tyto zápisy musí být uspořádány postupně z časového hlediska. Evidenční knihu ubytovatel uchovává po dobu 6 let od provedení posledního zápisu. Zpracování osobních údajů v evidenční knize se řídí zvláštním právním předpisem. **
- zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů
- Ubytovatel odmítá předložit ubytovací knihy:
 - zaslat výzvu dle § 92 odst. 4 DŘ
 - při nesplnění možnost uložit pořádkovou pokutu dle § 247 odst. 2 DŘ
 - následně poplatek vyměřit dle pomůcek – § 98 odst. 1 DŘ

• Stanovisko ÚOOÚ – č. 7/2012 Evidence ubytovaných osob

Z hlediska zákona o ochraně osobních údajů je ubytovatel správcem osobních údajů, na kterého se vztahuje řada povinností, které obsahuje zejména ustanovení § 5 odst. 1 zákona o ochraně osobních údajů. Vedle toho je pro plnění některých povinností ubytovatele možné aplikovat liberační ustanovení. Například pro plnění oznamovací povinnosti podle § 16, lze aplikovat liberační ustanovení § 18 odst. 1 písm. b) zákona o ochraně osobních údajů, a to proto, že zpracování osobních údajů je ubytovateli uloženo jako zákonná povinnost podle § 3 odst. 4 resp. § 7 odst. 3 zákona o místních poplatcích, resp. § 101 zákona o pobytu cizinců, nebo je v nezbytném rozsahu třeba k uplatnění práv vyplývajících ze zákonných ustanovení o smlouvě o ubytování. Zpracování osobních údajů v těchto evidenčních knihách dále nepodléhá ani požadavku § 5 odst. 2, že lze osobní údaje zpracovávat pouze se souhlasem subjektu údajů, a to proto, že se pro oprávnění správce aplikuje výjimka obsažená v ustanovení § 5 odst. 2 písm. b) zákona o ochraně osobních údajů. Naopak však správce vždy musí dodržet informační povinnost vůči subjektu údajů, kterou má podle § 11 odst. 1 a 2 zákona o ochraně osobních údajů.

Obec může stanovit poplatek týdenní, měsíční nebo roční paušální částkou. Zda bude poplatek vybírán v obci po celý kalendářní rok nebo pouze v tzv. sezóně (toto období je třeba přesně vymezit v obecně závazné vyhlášce) nebo bude placen paušálně anebo za skutečné dny pobytu, záleží pouze na obci.

Obec musí zvolit takový způsob zpoplatnění, který bude nejen odpovídat situaci v obci, ale také umožní kontrolu vybírání tohoto poplatku.

Poplatek za zvláštní užívání veřejného prostranství

§ 4 ZMP

- (1) Poplatek za užívání veřejného prostranství se vybírá **za zvláštní užívání veřejného prostranství**,^{4b)} kterým se rozumí provádění výkopových prací, umístění dočasných staveb a zařízení sloužících pro poskytování prodeje a služeb, pro umístění stavebních nebo reklamních zařízení, zařízení cirkusů, lunaparků a jiných obdobných atrakcí, umístění skládek, vyhrazení trvalého parkovacího místa a užívání tohoto prostranství pro kulturní, sportovní a reklamní akce nebo potřeby tvorby filmových a televizních děl. Z akcí pořádaných na veřejném prostranství, jejichž **výtěžek je určen na charitativní a veřejně prospěšné účely, se poplatek neplatí.**
- (2) Poplatek za užívání veřejného prostranství platí fyzické i právnické **osoby, které užívají** veřejné prostranství způsobem uvedeným v odstavci 1.
- (3) Poplatku za užívání veřejného prostranství spočívajícího ve vyhrazení trvalého parkovacího místa **nepodléhají** osoby zdravotně postižené^{1a)}

Poplatek za zvláštní užívání veřejného prostranství

(4) Sazba poplatku za užívání veřejného prostranství činí **až 10,-Kč za každý i započatý m²** užívaného veřejného prostranství **a každý i započatý den**. Za užívání veřejného prostranství k umístění prodejních nebo reklamních zařízení, lunaparků a jiných atrakcí může obec zvýšit sazbu **až na její desetinásobek**. Obec může stanovit poplatek týdenní, měsíční nebo roční paušální částkou.

1a) Zákon č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením a o změně souvisejících zákonů.

4b) § 34 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení).

Poplatek za zvláštní užívání veřejného prostranství – veřejné prostranství

§ 34 zákona č. 128/2008 Sb., o obcích

Veřejným prostranstvím jsou všechna náměstí, ulice, tržiště, chodníky, veřejná zeleň, parky a další prostory přístupné každému bez omezení, tedy sloužící obecnému užívání, a to bez ohledu na vlastnictví k tomuto prostoru.

Poplatníkem je ten, kdo VP užívá a nikoli ten, kdo je vlastníkem věcí na VP umístěných nebo kdo tam takovou věc umístil (to jsou pouze pomocná kritéria, pokud není zřejmé, kdo VP užívá) – má-li být účel zpoplatnění užívání veřejného prostranství ve smyslu předpokládaném zákonem zachován, je zcela nezbytné, aby správní orgány měly předně postaveno najisto, kdo veřejné prostranství užívá, a je tedy poplatníkem předmětného poplatku. **Rozsudek KS v Praze č.j. 46 Af 3/2013-28.**

Není rozhodné, kdo je vlastníkem pozemku (zpoplatněno může být i užívání pozemků, které nejsou ve vlastnictví obce a má k nim vlastnické právo jiná fyzická nebo právnická osoba) – rozsudek KS v Plzni č. j. 57 Ca 37/2004.

Poplatníkem může být i obec, užívá-li VP a není přitom osvobozena v OZV – aktuální zejména u investičních akcí velkého rozsahu.

V OZV musí být vždy provedena specifikace zpoplatněných VP – nejčastěji formou mapy s vyznačením, výpisem ulic, výpisem parcelních čísel; je-li vymezení provedeno v příloze k OZV, musí být odkaz na přílohu přímo v textu OZV a příloha musí řádně viset na úřední desce a vyznačí se na ni data vyvěšení a snětí.

Trvalé parkovací místo - musí předcházet silniční správní řízení o vyhrazení tohoto parkovacího místa a jeho následné osazení dopravní značkou (jedná se o tzv. zvláštní užívání komunikace podle zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů); poté se poplatník přihlásí k poplatkové povinnosti.

Poplatek za zvláštní užívání veřejného prostranství – prodejní zařízení, umístnění (prodejního zařízení), zvláštní užívání

Rozsudek Krajského soudu v Brně sp. Zn. 29 Ca 92/99 ze dne 13. března 2000

- I. „Prodejním zařízením k poskytování služeb“ ve smyslu § 4 odst. 1 zákona ČNR č 565/1990 Sb., o místních poplatcích, je věc určená k tomu, aby používána při prodeji zboží tím způsobem, že zboží z ní bude nabízeno s možností bezprostředního uzavření kupní smlouvy, případně v ní zboží může být současně též vystaveno či uskladněno.
- II. Význam pojmu „umístit“ (prodejní zařízení) ve smyslu § 4 odst. 1 zákona ČNR č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, je nutno dovodit z výkladu jazykového, v němž znamená „dát, postavit věc na místo, určit pro ni místo“. Uvedený pojem lze tedy v kontextu zákona o místních poplatcích vyložit pouze tak, že k umístění prodejního zařízení dojde tehdy, je-li předem pro toto zařízení prostorově vymezena část veřejného prostranství, kde bude následně toto zařízení postaveno.

Poplatek za zvláštní užívání veřejného prostranství – prodejní zařízení, umístnění (prodejního zařízení), zvláštní užívání

Rozsudek Krajského soudu v Brně sp. Zn. 29 Ca 92/99 ze dne 13. března 2000

III. Vymezení pojmu „zvláštního užívání veřejného prostranství“ v § 4 odst. 1 zákona ČNR č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, je úpravou speciální, která nemá žádný vztah k vymezení tohoto pojmu v zákoně o pozemních komunikacích či v jiných předpisech silničního práva.

Poplatek za zvláštní užívání veřejného prostranství – judikatura

Nález Ústavního soudu sp. Zn. P1. ÚS 20/01 ze dne 20 listopadu 2001

Účelem veřejného prostranství, jak vyplývá z ustanovení § 4 zákona o místních poplatcích, je **obecné a zvláštní užívání**. **Obecným** užíváním se rozumí **užívání** např. náměstí či místních komunikací **chodci a vozidly a je zásadně bezplatné**. Na rozdíl od toho tzv. **zvláštní užívání** veřejného prostranství je definováno **taxativním výčtem** v § 4 odst. 1 zákona o místních poplatcích a je **úplatné** (srov. Pl.ÚS 14/95, ÚS, sv. 4, č. 68).... Podle Ústavního soudu tedy předmětem poplatku za zvláštní užívání veřejného prostranství **nemůže být "jakékoliv užití bránící obecnému užívání"**, neboť tento způsob v taxativním výčtu forem zvláštního užívání chybí. Zpoplatněním "jakéhokoliv užití bránícího obecnému užívání" obec stanoví povinnost nad rámec a mimo meze zákona, a proto Ústavní soud ustanovení vyhlášky v této části vyjádřené slovy "nebo jakékoliv užití bránící obecnému užívání" zrušil pro rozpor s čl. 2 odst. 4 Ústavy ČR a čl. 2 odst. 3 a čl. 4 odst. 1 Listiny.

...

Poplatek za zvláštní užívání veřejného prostranství – judikatura

Nález Ústavního soudu sp. Zn. P1. ÚS 20/01 ze dne 20 listopadu 2001

...Ustanovením § 4 odst. 5 zákona o místních poplatcích je stanovena horní hranice poplatku za užívání veřejného prostranství za každý i započatý m² užívaného veřejného prostranství a den s tím, že obec může stanovit poplatek týdenní, měsíční nebo roční paušální částkou. Z tohoto, jakož ani z žádného dalšího ustanovení zákona o místních poplatcích **nelze vyvodit poplatkovou povinnost vázanou na oznamovací povinnosti poplatníka o ukončení užívání veřejného prostranství**, a proto Ústavní soud ustanovení vyhlášky v této části zrušil pro rozpor s čl. 2 odst. 4 Ústavy ČR a čl. 2 odst. 3 a čl. 4 odst. 1 Listiny.

čl. II, oddílu Sazby poplatku odst. 1 písm. f) stanoví, že sazba poplatku za trvalé používání prostranství je stanovena **paušální částkou "100,- Kč denně při překročení stanovené lhůty k odstranění"**. Podle navrhovatele jde o sazbu, resp. sankci, jejíž uložení zákon o místních poplatcích neumožňuje. Ústavní soud shledal návrh důvodným a pro rozpor s čl. 2 odst. 4 Ústavy ČR a čl. 2 odst. 3 a čl. 4 odst. 1 Listiny napadené ustanovení vyhlášky zrušil...

Poplatek za zvláštní užívání veřejného prostranství – judikatura

Nález Ústavního soudu sp. Zn. P1. ÚS 20/01 ze dne 20 listopadu 2001

...Z téhož důvodu zrušil i další ustanovení vyhlášky týkající se uložení sankcí a oznamovací povinnosti poplatníka. Podle ustanovení § 11 zákona o místních poplatcích obec pouze může v případě, že poplatky nebudou zaplacený (odvedeny) včas nebo ve správné výši, vyměřit poplatek platebním výměrem a může zvýšit včas nezaplacené (neodvedené) poplatky až o 50 %. Z tohoto, jakož ani z žádného jiného ustanovení citovaného zákona, však nelze vyvodit, že by bylo možno zvýšit sazbu za užívání veřejného prostranství z důvodu, že užívání nebylo předem povoleno. Napadené ustanovení věty druhé se tak dostává do rozporu se zákonem o místních poplatcích, neboť se jím ukládá povinnost mimo jeho meze. Ústavní soud proto návrhu vyhověl a napadené ustanovení vyhlášky v této části zrušil pro rozpor s čl. 2 odst. 4 Ústavy ČR a čl. 2 odst. 3 a čl. 4 odst. 1 Listiny.

Poplatek za zvláštní užívání veřejného prostranství – judikatura II

Nález Ústavního soudu sp. Zn. P1. ÚS 21/02 ze dne 22. března 2005

Podle § 14 odst. 2 zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, **obec určí** obecně závaznou vyhláškou **místa, která v obci podléhají poplatku za užívání veřejného prostranství**. Jedná se o rozhodování, které je v samostatné působnosti obce ve smyslu § 35 zákona o obcích. Při tomto rozhodování je obec vázána nejen definicí veřejného prostranství obsaženou v § 34 téhož zákona, ale celým systémem územního plánování a stavebního řízení podle zvláštních předpisů. Právo vlastníka bránit se obecnému užívání jeho majetku soukromoprávní cestou (žalobou u obecného soudu) není rovněž nijak omezeno. **Zpoplatnění zvláštního užívání veřejného prostranství se nemusí týkat, a zpravidla se také netýká, všech veřejných prostranství**, ale pouze těch, která jsou pro účely poplatkové povinnosti za zvláštní užívání vymezena obecně závaznou vyhláškou obce, vydanou podle § 14 odst. 2 zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích.

Poplatek za zvláštní užívání veřejného prostranství – judikatura II

Nález Ústavního soudu sp. Zn. P1. ÚS 21/02 ze dne 22. března 2005

Práva a povinnosti vlastníka takového prostoru nejsou jeho prohlášením za veřejné prostranství přímo nijak dotčena. Označení soukromé nemovitosti za veřejné prostranství obecně závaznou vyhláškou obce nemůže být proto dáváno na roveň vyvlastnění nebo nucenému omezení vlastnického práva ve smyslu čl. 11 odst. 4 Listiny základních práv a svobod.

Právní závěr, podle něhož by **byl vlastník pozemku povinen platit poplatky za zvláštní užívání svého pozemku**, který byl jako veřejné prostranství označen obecně závaznou vyhláškou obce, **by mohl být**, podle okolností, **v rozporu s ústavní ochranou vlastnictví**. ochrana práv vlastníků bude předmětem případného řízení před správními soudy, které vezmou v úvahu všechny relevantní okolnosti individuálního případu a podle toho **rozliší výkon vlastnického práva od jeho eventuálního zneužití**.

Poplatek za zvláštní užívání veřejného prostranství – judikatura II – z textu

Nález Ústavního soudu sp. Zn. P1. ÚS 21/02 ze dne 22. března 2005

Právní závěr, podle něhož by byl vlastník pozemku povinen platit poplatky za zvláštní užívání svého pozemku, který byl jako veřejné prostranství označen obecně závaznou vyhláškou obce, by mohl být, podle okolností, v rozporu s ústavní ochranou vlastnictví. **V takovémto případě by totiž došlo ke zpoplatnění výkonu vlastnického práva veřejnou mocí. Umístí-li tedy např. vlastník pozemku označeného jako veřejné prostranství na svůj pozemek reklamní zařízení** (což je jeden z příkladů tzv. zvláštního užívání veřejného prostranství, uvedený v taxativním výčtu § 4 odst. 1 zákona č. 565/1990 Sb.), **neměl by zásadně být subjektem poplatkové povinnosti za zvláštní užívání veřejného prostranství.** V tom Ústavní soud dává za pravdu jak právním závěrům vysloveným některými autory právní teorie (srov. např. David, O., Zachariáš, J.: Poplatky za užívání veřejného prostranství, Právník č. 2/98, str. 161 a násl.), tak výhradám uvedeným ve vyjádření Senátu Parlamentu České republiky. V projednávané věci tedy není namístě derogační zásah Ústavního soudu. Naopak **ochrana práv vlastníků** bude předmětem případného řízení před správními soudy, které vezmou v úvahu všechny relevantní okolnosti individuálního případu a podle toho **rozliší výkon vlastnického práva od jeho eventuálního zneužití.**

Poplatek za zvláštní užívání veřejného prostranství – judikatura II – vlastník vs. nájemce

Usnesení Ústavního soudu sp. Zn. II. ÚS 3364/10 ze dne 30. března 2011

Právní názor Nejvyššího správního soudu je navíc podpořen i výkladem Ústavního soudu, jenž se touto problematikou, byť okrajově, zabýval v nálezu sp. zn. **PI. ÚS 21/02**, v němž konstatoval, že "Právní závěr, podle něhož by byl vlastník pozemku povinen platit poplatky za zvláštní užívání svého pozemku, který byl jako veřejné prostranství označen obecně závaznou vyhláškou obce, by mohl být, podle okolností, v rozporu s ústavní ochranou vlastnictví. **Ochrana práv vlastníků** bude předmětem případného řízení před správními soudy, které vezmou v úvahu všechny relevantní okolnosti individuálního případu a podle toho **rozliší výkon vlastnického práva od jeho eventuálního zneužití**".

Z citovaného závěru je zřejmé, že **jedinou výjimku z povinnosti platit za zvláštní užívání veřejného prostranství lze ústavně konformním výkladem příslušných ustanovení zákona přiznat vlastníkovu tohoto prostranství, a to ještě ne vždy, ale podle okolností daného případu.**

Poplatek za zvláštní užívání veřejného prostranství – judikatura – za veřejné prostranství lze označit i „soukromý “ pozemek

Rozsudek Krajského soudu v Plzni sp. zn. 57 Ca 37/2004 ze dne 21.června 2006

Z žádného ustanovení zákona ČNR č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění před novelou provedenou zákonem č. 229/2003 Sb., ani z jiného obecně závazného právního předpisu **nelze dovodit zákaz označení určitého prostranství přístupného bez omezení každému za veřejné jen proto, že vlastnické právo k němu svědčí fyzické či právnické osobě.**

Poplatek za zvláštní užívání veřejného prostranství – judikatura – nájemné vs. poplatek

Rozsudek NSS č.j. 9 Afs 86/2008-89 ze dne 16. července 2009

Pronajme-li si nájemce pozemek, který je veřejným prostranstvím ve smyslu § 34 zákona č. 128/2008 Sb., o obcích, pak jeho povinnost hradit **nájemné** vyplývající ze soukromoprávního nájemného vztahu **nenahrazuje veřejnoprávní povinnost platit místní poplatek** za zvláštní užívání veřejného prostranství dle § 4 zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích.

Poplatek ze vstupného

§ 6 ZMP

- (1) Poplatek ze vstupného se vybírá **ze vstupného na kulturní, sportovní, prodejní nebo reklamní akce**, sníženého o daň z přidané hodnoty, je-li v ceně vstupného obsažena. **Vstupným** se pro účely tohoto zákona rozumí peněžitá částka, kterou účastník akce zaplatí za to, že se jí může zúčastnit. Z akcí, jejichž celý **výtěžek** je určen na charitativní a veřejně prospěšné účely, se poplatek neplatí.
- (2) Poplatek ze vstupného **platí** fyzické a právnické **osoby, které akci pořádají**.
- (3) Sazba poplatku ze vstupného činí **až 20 % z úhrnné částky vybraného vstupného**. Obec může po dohodě s poplatníkem poplatek stanovit **paušální** částkou.

Poplatek ze vstupného - judikatura

Nález Ústavního soudu sp. zn. Pl.ÚS 20/93 ze dne 14. června 1994 – prohlídky kulturních památek

Nelze tedy zpoplatňovat vstupné z prohlídek kulturních památek a návštěvu hradu či zámku pokládat za kulturní akci ve smyslu zákona o místních poplatcích.

Zákon o místních poplatcích předpokládá vybírání poplatku ze vstupného v případech, kdy jde o **jednorázovou** kulturní akci, např. výstavu, taneční zábavu, konkrétní divadelní představení apod., nikoliv však ze vstupného na stálou expozici v zařízeních trvalého charakteru. Kromě toho jsou prostředky z vybraného vstupného na hrady a zámky jednoznačně určeny pro **veřejně prospěšné účely se zaměřením na financování oprav a údržby objektů chráněných památkovými úřady** a v takovém případě se poplatek neplatí.

Poplatek ze vstupného - vstupné

Rozsudek NSS č.j. 1 Afs 5/2011-86 ze dne 4. května 2011

Pojem „vstupné“ obsažený v § 6 odst. 1 zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, je třeba v zásadě vykládat z pozice účastníka akce. Vstupným je pak třeba rozumět souhrn veškerých finančních částek, jejichž zaplacením je podmiňován vstup, resp. účast účastníka na akci, bez ohledu na to, za co byly tyto částky konkrétně zaplacený nebo na jaký účel byly využity pořadatelem akce.

Travel Market, který v roce 2005 konal výstavu v areálu PVA vybíral od návštěvníků „registrační poplatek“ ve výši 300 Kč předem a 500,- Kč na místě. Registrační poplatek opravňoval k účasti na hlavní a všech doprovodných akcích pro všechny 3 dny veletrhu a zahrnoval 1 výtisk katalogu a návštěvnickou jmenovku.

Poplatek z ubytovací kapacity

§ 7

(1) Poplatek z ubytovací kapacity se vybírá v obcích a městech **v zařízeních určených k přechodnému ubytování za úplatu.**

(2) Poplatku ubytovací kapacity **nepodléhá**

a) ubytovací kapacita v zařízeních sloužících pro přechodné ubytování **studentů a žáků,**

b) zrušeno

c) ubytovací kapacita ve **zdravotnických nebo lázeňských zařízeních,** pokud nejsou užívána jako hotelová zařízení,

d) ubytovací kapacita v zařízeních **sloužících sociálním a charitativním účelům.**

(3) **Poplatek platí ubytovatel,** kterým je fyzická nebo právnická osoba, která přechodné ubytování poskytl. Ubytovatel je povinen vést **evidenční knihu** obdobně jako u poplatku za lázeňský nebo rekreační pobyt (§ 3 odst.

4) s výjimkou údaje o účelu pobytu.

(4) Sazba poplatku z ubytovací kapacity **činí až 6 Kč za každé využité lůžko a den.** Obec může po dohodě s poplatníkem stanovit poplatek roční **paušální částkou.**

Jako sporné se jeví i ubytování jiných osob než žáků a studentů v zařízeních jinak primárně sloužících pro přechodné ubytování studentů a žáků (např. v době letních prázdnin jsou na kolejích ubytováváni turisté). Je potřeba vycházet ze smyslu právního předpisu a úmyslu zákonodárce, kterým bylo nepostihovat žáky a studenty další platbou, nikoliv vytvořit privilegovanou skupinu ubytovacích zařízení bez povinnosti platit místní poplatky. Opačný výklad by znamenal vytvoření nerovného postavení mezi jednotlivými poskytovateli ubytovacích služeb.

Poplatek z ubytovací kapacity

§ 2 vyhlášky Ministerstva pro místní rozvoj č. 501/2006 Sb., o obecných požadavcích na využívání území:

Pro účely této vyhlášky se rozumí

a) stavbou pro bydlení

1. bytový dům, ve kterém více než polovina podlahové plochy odpovídá požadavkům na trvalé bydlení a je k tomuto účelu určena,

2. rodinný dům, ve kterém více než polovina podlahové plochy odpovídá požadavkům na trvalé rodinné bydlení a je k tomuto účelu určena; rodinný dům může mít nejvýše tři samostatné byty, nejvýše dvě nadzemní a jedno podzemní podlaží a podkroví,

b) stavbou pro rodinnou rekreaci stavba, jejíž objemové parametry a vzhled odpovídají požadavkům na rodinnou rekreaci a která je k tomuto účelu určena; stavba pro rodinnou rekreaci může mít nejvýše dvě nadzemní a jedno podzemní podlaží a podkroví, ...

Poplatek z ubytovací kapacity

§ 2 vyhlášky Ministerstva pro místní rozvoj č. 501/2006 Sb., o obecných požadavcích na využívání území

c) **stavbou ubytovacího zařízení** stavba nebo její část, kde je poskytováno ubytování a služby s tím spojené; **stavbou ubytovacího zařízení není bytový a rodinný dům a stavby pro rodinnou rekreaci**; ubytovací zařízení se zařazují podle druhu do kategorií

1. **hotel**, kterým se rozumí ubytovací zařízení s nejméně 10 pokoji pro hosty, vybavené pro poskytování přechodného ubytování a služeb s tím spojených;

2. **motel**, kterým se rozumí ubytovací zařízení s nejméně 10 pokoji pro hosty, vybavené pro poskytování přechodného ubytování a služeb s tím spojených pro motoristy;

3. **penzion**, kterým se rozumí ubytovací zařízení s nejméně 5 pokoji pro hosty, s omezeným rozsahem společenských a doplňkových služeb, avšak s ubytovacími službami srovnatelnými s hotelem;

4. **ostatní** ubytovací zařízení, kterými **jsou zejména ubytovny, koleje, svobodárny, internáty, kempy a skupiny chat nebo bungalovů, vybavené pro poskytování přechodného ubytování.**

„Dohoda“ na paušální částce poplatku

Nález Ústavního soudu sp. Zn. Pl. ÚS 24/06 ze dne 10 října 2006

*„Ústavní soud tak přisvědčil tvrzení navrhovatele – byť na základě jiné argumentace, než navrhovatelem uplatňované – že **nelze stanovit paušální částku poplatku ad hoc** a že obce mají sazbu paušálu v obecně závazné **vyhlášce konkrétně vymezit** s tím, že na „dohodě“ s poplatníkem bude toliko otázka, zda se v jeho případě aplikuje poplatek stanovený procentní sazbou nebo paušálně. Tím, že napadané ustanovení vyhlášky výše uvedené interpretační závěr nerespektovalo – a svěřilo až správci poplatku právo stanovit poplatek po dohodě s poplatníkem paušální částkou – je nutno je shledávat i v tomto směru jako rozporné s ust. 6 odst. 3 věta druhá ve spojení s ust. § 14 zákona o místních poplatcích.“*

Poplatek z ubytovací kapacity – Praxe

Lze poplatek z ubytovací kapacity zpoplatnit ubytovnu sloužící k sociálnímu bydlení?

Ustanovení § 7 odst. 2 písm. D) zákona o místních poplatcích:

„Poplatku z ubytovací Kapacity nepodléhá ...d) ubytovací kapacita v zařízeních sloužících sociálním a charitativním účelům.“

- Připravovaný zákon o sociálním bydlení by měl platit od října 2017. Rozhodnutí o bytové nouzi, které zakládá nárok na sociální byt, by měly jednotlivé úřady práce vydávat od listopadu 2018. Obce kritizovaly, že připravovaný systém není finančně zajištěn.

- Návrh zákona o sociálním bydlení vychází z koncepce, kterou na podzim 2015 schválila vláda. Původně měl zákon platit od začátku roku 2017, ale jeho příprava nabírá zpoždění. Vedle ministerstva práce se na něm podílejí také ministerstvo pro místní rozvoj a ministerstvo pro lidská práva.

Poplatek z ubytovací kapacity – Praxe

Ubytovatel sdělil, že poskytuje ubytování svým zaměstnancům zadarmo. Jedná se o poplatek?

Jedná se sice o stavbu ubytovacího zařízení, kde stavba nebo její část, je poskytována k ubytování a k službám s tím spojené, avšak podle § 7 odst. 1 zde není ubytování poskytováno za úplatu - „Poplatek z ubytovací kapacity se vybírá v obcích a městech v zařízeních určených k přechodnému ubytování za **úplatu.**“

Důkazní břemeno spočívající v prokazování, že jde o jiné zařízení, kde není požadována úplata za ubytování a služby však nese poplatník, nikoliv správce poplatku.

Poplatek z ubytovací kapacity – Praxe

Ubytovatel odmítá předložit ubytovací knihy – jak ho přinutit?

Po neúspěšné výzvě (§92 odst. 4 daňového řádu) lze ukládat pořádkové pokuty (§ 247 odst. 2). Podle § 2 odst.3 DŘ sice patří poplatky pod daň, nebude ale možné uplatnit § 247a DŘ, protože zákon o místních poplatcích je předpisem speciálním ve vztahu k daňovému řádu a je třeba jeho úpravu při aplikaci práva upřednostnit. Musíme vycházet z toho, že v § 247a odstavec 2 je stanoveno, že pokutu do 500000 Kč může správce daně uložit tomu, kdo nesplní registrační, ohlašovací nebo jinou oznamovací povinnost **stanovenou daňovým zákonem nebo správcem daně**. a jedná se tedy o oznamovací povinnost podle **daňového řádu**. Musíme vycházet z toho, že **pokuty podle daňového řádu, tedy i pokuta za nesplnění povinnosti nepeněžité povahy, nemohou být v řízení podle zákona o místních poplatcích použity**. Pak lze poplatek vyměřit podle pomůcek (§ 98 odst. 1 daňového řádu)

Poplatek ze povolení k vjezdu s motorovým vozidlem

§ 10

(1) Poplatek za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem ¹²⁾ do **vybraných míst a částí měst** (dále jen "vybraná místa") **platí** fyzická nebo právnická osoba, které bylo vydáno povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst. Poplatek **neplatí** fyzické osoby mající trvalý pobyt nebo vlastníci nemovitosti ve vybraném místě, osoby jim blízké, ¹³⁾ manželé těchto osob a jejich děti. Dále osoby, které ve vybraném místě užívají nemovitost ke své hospodářské činnosti nebo osoby, které jsou držiteli průkazu ZTP a jejich průvodci.

(2) Poplatek se vybírá za **vydání povolení k vjezdu** s motorovým vozidlem do vybraných míst, do kterých je jinak vjezd zakázán příslušnou dopravní značkou.

(3) Sazba poplatku za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst činí **až 20 Kč za den**. Obec může po dohodě s poplatníkem stanovit poplatek také **paušální** částkou.

Poplatek ze povolení k vjezdu s motorovým vozidlem – motorové vozidlo

12) § 2 bod 12 vyhlášky federálního ministerstva vnitra č. 99/1989 Sb., o pravidlech provozu na pozemních komunikacích (pravidla silničního provozu)

§ 2 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích (zákon o silničním provozu)

Vymezení základních pojmů

Pro účely tohoto zákona ...

f) vozidlo je motorové vozidlo, nemotorové vozidlo nebo tramvaj

g) **motorové vozidlo** je nekolejové vozidlo poháněné vlastní pohonnou jednotkou a trolejbus,

h) nemotorové vozidlo je vozidlo pohybující se pomocí lidské nebo zvířecí síly, například jízdní kolo, ruční vozík nebo potahové vozidlo

Poplatek ze povolení k vjezdu s motorovým vozidlem – vybrané místo

Nález Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 23/2000 ze dne 17. července 2001

Jakkoli zákon **"vybrané místo"** nedefinuje, gramatický a věcný výklad tohoto pojmu, podle přesvědčení Ústavního soudu, **průjezd motorového vozidla po mostě, který je součástí pozemní komunikace**, a jako takový slouží sjízdnosti pozemní komunikace a v tomto smyslu je její součástí, která (průjezdem po ní) **je určena k obvyklému způsobu užívání komunikace, (obecné užívání)** ze zmíněných znaků vylučuje. Proto také most přes řeku, navazující v obou směrech na pozemní komunikaci, **nelze pokládat za "vybrané místo"** ve smyslu zákona [§ 1 písm. f) zák. č. 565/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů]; takovým místem je totiž třeba rozumět **ucelenější, zpravidla osídlenou lokalitu, kterou s vnějším světem (okolím) komunikace jako dopravní cesta spojuje** (sr. § 2 zák. č. 13/1997 Sb., ve znění pozdějších předpisů, "k vjezdu do vybraných míst").

Poplatek ze povolení k vjezdu s motorovým vozidlem – zákaz zpoplatnění užívání pozemní komunikace

Nález Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 12/11 ze dne 24. dubna 2012

pokud je obec oprávněna vydávat obecně závazné vyhlášky ve věci stanovení místních poplatků, nemůže tím měnit zákonnou úpravu, resp. zavádět na svém území úpravu jinou, než jakou stanoví zákon. Protože zákon výslovně stanoví, že **pozemní komunikace smí užívat (za stanovených podmínek) každý bezplatně**, je poplatek za průjezd motorovým vozidlem v čl. 3 vyhlášky vymezeném úseku obce Lukovany v rozporu se zákonem o pozemních komunikacích.

Sněmovní tisk č. 873

- Vládní návrh zákona, kterým se mění některé zákony v oblasti daní (daňový balíček)

V parlamentu v garančním výboru

Novela zákona o místních poplatcích :

- zvýšení sazby poplatku za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst (až 200 Kč za každý započatý den)

Navrhované znění § 10 odst. 1 a 3 ZMP:

- Poplatek za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst (dále jen "vybraná místa") platí fyzická nebo právnická osoba, které bylo vydáno povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst. Poplatek neplatí fyzické osoby mající trvalý pobyt nebo vlastníci nemovitosti ve vybraném místě, osoby jim blízké, manželé těchto osob a jejich děti. Dále osoby, které ve vybraném místě užívají nemovitost k podnikání nebo veřejně prospěšné činnosti nebo osoby, které jsou držiteli průkazu ZTP a jejich průvodci.
- Sazba poplatku za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst činí až 200 Kč za každý započatý den. Obec může po dohodě s poplatníkem stanovit poplatek také paušální částkou.

Poplatek za provoz systému nakládání s odpady

Varianty „zpoplatnění“ komunálního odpadu

/A/ **místní poplatek** za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů dle § 10b zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích

/B/ **smluvní systém** vybírání úhrady za komunální odpad ve smyslu ustanovení § 17 odst. 5 zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech, nebo

/C/ **poplatek za komunální odpad** dle ustanovení § 17a zákona 185/2001 Sb., o odpadech

Poplatek za provoz systému nakládání s odpady

§ 10b

(1) Poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů platí

a) fyzická osoba,

1. která má v obci **trvalý pobyt**,
2. které byl podle zákona upravujícího pobyt **cizinců** na území České republiky povolen **trvalý pobyt nebo přechodný pobyt na dobu delší než 90 dnů**,
3. která podle zákona upravujícího pobyt cizinců na území České republiky pobývá na území České republiky **přechodně po dobu delší 3 měsíců**,
4. které byla udělena mezinárodní ochrana podle zákona upravujícího **azyl nebo dočasná ochrana** podle zákona upravujícího dočasnou ochranu cizinců,

Poplatek za provoz systému nakládání s odpady

§ 10b

b) fyzická osoba, která má **ve vlastnictví stavbu** určenou k individuální rekreaci, byt nebo rodinný dům, ve kterých není hlášena k pobytu žádná fyzická osoba, a to ve výši odpovídající poplatku za jednu fyzickou osobu; má-li ke stavbě určené k individuální rekreaci, bytu nebo rodinnému domu vlastnické právo více osob, jsou povinny platit poplatek společně a nerozdílně.

(2) Za fyzické osoby tvořící **domácnost** může poplatek platit jedna osoba. Za fyzické osoby žijící v rodinném nebo bytovém domě může poplatek platit vlastník nebo správce. Osoby, které platí poplatek za více fyzických osob, jsou povinny obecnímu úřadu oznámit jméno, popřípadě jména, příjmení a data narození osob, za které poplatek platí.

(3) Poplatek se platí **obci, na jejímž území je fyzická osoba hlášena k pobytu**, nebo obci, na jejímž území se **nachází stavba** určená k individuální rekreaci, byt nebo rodinný dům.

Poplatek za provoz systému nakládání s odpady

§ 10b

(4) Sazbu poplatku tvoří

- a) částka **až 250 Kč** za osobu uvedenou v odstavci 1 a kalendářní rok a
- b) částka stanovená na základě skutečných nákladů obce předchozího kalendářního roku na sběr a svoz netříděného komunálního odpadu **až 750 Kč** za osobu uvedenou v odstavci 1 a kalendářní rok; obec v obecně závazné vyhlášce stanoví rozúčtování nákladů na sběr a svoz netříděného komunálního odpadu na osobu.

(5) V případě **změny** místa pobytu fyzické osoby, změny vlastnictví stavby určené k individuální rekreaci, bytu nebo rodinného domu v průběhu kalendářního roku, se poplatek platí v poměrné výši, která odpovídá počtu kalendářních měsíců pobytu nebo vlastnictví v příslušném kalendářním roce. Dojde-li ke změně v průběhu kalendářního měsíce, je pro stanovení počtu měsíců **rozhodný stav k poslednímu dni tohoto měsíce.**

Poplatek za provoz systému nakládání s odpady

- Problém cizinci

Cizinec, který pobývá na území pouze po dobu platnosti dlouhodobého víza (tj. maximálně 6 měsíců), s orgány obce zpravidla nekomunikuje (**místo pobytu hlásí cizinec orgánům cizinecké policie**) a zpravidla se neorientuje v právních předpisech ČR, poplatek před svým odjezdem vůbec nezaplatí. V takovém případě bude správní orgán jen velmi **obtížně dohledávat a doručovat platební výměr cizinci do zahraničí a v případně následně vymáhat uloženou poplatkovou povinnost** – a to navíc v bagatelních výších!

Poplatek za provoz systému nakládání s odpady

Cizinecký informační systém

§ 16 odst. 1 ZMP

(1) Obecní úřad a krajský úřad využívají pro účely řízení o místních poplatcích

- a) referenční údaje ze základního registru obyvatel,
- b) údaje z informačního systému evidence obyvatel,
- c) údaje z informačního systému cizinců.

Reakce odboru azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra, oddělení pobytu cizinců pro Jihomoravský kraj z 27. září 2013 (na žádost o informace k pobytu cizinců s ohledem na nefunkčnost webové služby Agendového informačního systému cizinců pro krajské a obecní úřady)

Vzhledem ke skutečnosti, že odbor azylové a migrační politiky MV ČR (OAMP) je pouze uživatelem cizineckého informačního systému, nikoliv správcem, byla problematika poskytování seznamu cizinců s povoleným pobytem řešena ve spolupráci s Ředitelstvím služby cizinecké policie ČR.

Poplatek za provoz systému nakládání s odpady

Cizinecký informační systém

Dle sdělení ŘSCP ČR mohou úřady při zjišťování počtu poplatníků vymezených v § 10b odst. 1 písm. a) zákona o místních poplatcích (tj. počtu fyzických osob, které mají v obci trvalý pobyt - občanů ČR a cizinců, kterým byl podle zákona upravujícího pobyt cizinců na území ČR povolen trvalý pobyt nebo přechodný pobyt na delší dobu než 90 dnů, včetně cizinců, kterým byl udělen azyl, doplňková nebo dočasná ochrana na území ČR), využít své možnosti přístupu k informacím prostřednictvím webové služby Agendového informačního systému cizinců pro krajské a obecní úřady.

Pouze pro úplnost uvádím, že k informacím se může dostat pouze ten orgán veřejné moci, který má registrovaný agendový informační systém v Informačním systému o informačních systémech veřejné správy a dále má rovněž působnost ze zákona obecně k nějaké agendě. Více informací o výše uvedeném je uveřejněno na webových stránkách Správy základních registrů České republiky - www.szrcr.cz

Poplatek za provoz systému nakládání s odpady

Příklady z praxe

Fyzická osoba vlastní bytový dům o specifických 11 bytech, ve kterých nemá nikdo hlášen trvalý pobyt. Platí vlastník bytového domu poplatek za 11 bytů nebo platí poplatek za 1 osobu?

Byt x jednotka

Ustanovení § 2 písm. b) zákona č.72/1994 Sb., o vlastnictví bytů: “Pro účely tohoto zákona se rozumí ... **bytem** místnost nebo soubor místností, které jsou podle rozhodnutí stavebního úřadu určeny k bydlení“

Ustanovení § 2 písm. h) zákona č.72/1994 Sb., o vlastnictví bytů: “Pro účely tohoto zákona se rozumí ... **jednotkou** byt nebo nebytový prostor nebo rozestavěný nebytový prostor jako vymezená část domu podle tohoto zákona“

Je vlastníkem bytového domu o 11 bytech prakticky vlastníkem 11 bytů, přestože prohlášením vymezil jednotky podle § 4 odst. 2 zákona o vlastnictví bytů. Pokud ano a v domě není nikdo hlášen k trvalému pobytu, zaplatí z titulu vlastnictví bytového domu poplatek ve výši odpovídající poplatku za 11 fyzických osob.

Poplatníkem místního poplatku za komunální odpad je i fyzická osoba, která vlastní byt, v němž není nikdo hlášen k trvalému pobytu.

Zákonodárce bohužel nevzal v úvahu ani nerovnost mezi fyzickými a právnickými osobami (ty poplatku nepodléhají), ani skutečnost, že zákon o evidenci obyvatel, ani zákon o pobytu cizinců, nevztahují trvalý pobyt k bytu, ale k objektu – domu, proto často nelze jednoduše určit byt, v němž není nikdo hlášen k trvalému pobytu.

Poplatek za provoz systému nakládání s odpady

Příklady z praxe

Je poplatníkem vlastník domu zkolaudovaného k bydlení, přestože je dům zchátralý a vlastník ho neužívá ani neopravuje?

Ustanovení § 10b odst. 1 písm. b) zákona o místních poplatcích: „Poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění využívání a odstraňování komunálních odpadů platí:

Fyzická osoba, která má ve vlastnictví stavbu určenou k individuální rekreaci, byt nebo rodinný dům, ve kterých není hlášena k pobytu žádná fyzická osoba

Poplatek za provoz systému nakládání s odpady

- nezletilí poplatníci - Dotaz

Zákon umožňuje vyměřit zákonnému zástupci za nezletilého poplatníka. Je vyměřeno platebním výměrem i zákonnému zástupci. Mám 2 daňové účty (dítě a zákonný zástupce). Na čí účet půjde úhrada přednostně, pokud zákonný zástupce zaplatí poplatek jen za 1 osobu?

Pokud správce poplatku vyměřil místní poplatek zákonnému zástupci, musí takovou povinnost evidovat na osobním daňovém účtu zákonného zástupce. Máme tedy dvě platební povinnosti se stejným datem splatnosti. Daňový řád aktuálně řešení neskýtá. S účinností od 1.1.2015 se uplatní druhá věta ustanovení § 152 odst. 4 daňového řádu: „Pokud mají daňové pohledávky stejný den splatnosti , použije se úhrada daně na tyto pohledávky poměrně podle jejich výše.“

Poplatek za provoz systému nakládání s odpady

- nezletilí poplatníci - Dotaz

Rodiče jsou rozvedení, je vyměřeno za dítě jednomu z rodičů, ale ten přijde o práci a není schopen poplatek uhradit. Druhý rodič je na tom finančně lépe. Jde již vyměřený poplatek za dítě přesměrovat na druhého zákonného zástupce?

Pokud správce poplatku vyměřil místní poplatek jednomu zákonnému zástupci, nemůže poplatek vymáhat na druhém z rodičů – nemá proti němu exekuční titul.

Do 31.12.2003 – mohlo se jít na exekuci manžela dle § 262a o.s.ř. – vymáhání pohledávek ve společném jmění manželů

Od 1.1.2014 – nelze, protože veřejnoprávní pohledávky nejsou dluhy „převzaté“ a nepatří do SJM.

Poplatek za provoz systému nakládání s odpady

– obcházení zákona a diskriminace poplatníků

Nález Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 16/02 ze dne 10 prosince 2002

Obec je oprávněna zakotvit v obecně závazné vyhlášce vydané na základě ustanovení § 10b zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, **osvobození či úlevu** od poplatků (§ 15 cit. Zákona) za předpokladu, že tím nedochází k **obcházení zákona a diskriminaci poplatníků. Při posuzování této skutečnosti je třeba zkoumat smysl a účel daného osvobození (úlevy).**

Postup představuje porušení výše citovaného zákona a současně znamená obcházení § 10b odst. 3 zákona o místních poplatcích, neboť uvedené ustanovení jednoznačně vymezuje, jak mají být náklady obce vznikající v souvislosti s nakládáním s komunálním odpadem rozděleny mezi dvě kategorie poplatníků (s trvalým bydlištěm v obci a bez něj). Důsledkem toho rovněž je, že dochází k diskriminaci poplatníků, kdy jedna skupina poplatníků protiprávně (a nedůvodně) je znevýhodněna před druhou.

Poplatek za provoz systému nakládání s odpady

- nezáleží na množství odpadu, který poplatník na území obce vytvoří

Rozsudek NSS č.j. 5 Afs 175/2006 – 116 ze dne 31.ledna 2008

I. Místní poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, užívání a odstraňování komunálních odpadů /§1 písmeno h) zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích/ je jen **jedním ze způsobů financování nakládání s odpady**. S dalšími způsoby, kterými jsou smluvní úhrada za nakládání s odpady a poplatek za komunální odpad, je stanovení místního poplatku **inkompatibilní** (neslučitelný).

II. Jediná kritéria pro vznik poplatkové povinnosti u tohoto místního poplatku jsou uvedena v § 10b odst. 1 zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích; úprava zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech, se pro tyto potřeby nepoužije. **Tvrdí-li tedy fyzická osoba, která je přihlášena v obci se zavedeným místním poplatkem k trvalému pobytu, že není poplatníkem tohoto poplatku, neboť žádný komunální odpad /ve smyslu jeho definice vyplývající z § 4 písm. B) zákona č 185/2001 Sb., o odpadech/ nevytváří, jde per se o argumentaci lichou.**

Poplatek za provoz systému nakládání s odpady

K 1. lednu 2016 nabyla účinnosti novela zákona o místních poplatcích, která zasáhla významným způsobem do dosavadní praxe správy místních poplatků a je nezbytné implementovat nová zákonná ustanovení do obecně závazných vyhlášek.

1. V § 10b se za odstavec 2 vkládá nový odstavec 3, který zní:

„(3) Od poplatku je osvobozena fyzická osoba, která je

a) umístěna do dětského domova pro děti do 3 let věku, školského zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy nebo školského zařízení pro preventivně výchovnou péči na základě rozhodnutí soudu nebo smlouvy,

b) umístěna do zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc na základě rozhodnutí soudu, na žádost obecního úřadu obce s rozšířenou působností, zákonného zástupce dítěte nebo nezletilého,

~~c) jako nezaopatřené dítě umístěna v domově pro osoby se zdravotním postižením na základě rozhodnutí soudu nebo smlouvy o poskytnutí sociální služby, nebo~~

~~d) umístěna v domově pro osoby se zdravotním postižením, domově pro seniory, domově se zvláštním režimem nebo chráněném bydlení.“.~~

Dosavadní odstavce 3 až 5 se označují jako odstavce 4 až 6.

10b odst. 3

Od poplatku je osvobozena fyzická osoba podle odstavce 1 písm. a), která je...

(1) Poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů platí

a) fyzická osoba,

1. která má v obci trvalý pobyt,

2. které byl podle zákona upravujícího pobyt cizinců na území České republiky povolen trvalý pobyt nebo přechodný pobyt na dobu delší než 90 dnů,

3. která podle zákona upravujícího pobyt cizinců na území České republiky pobývá na území České republiky přechodně po dobu delší 3 měsíců,

4. které byla udělena mezinárodní ochrana podle zákona upravujícího azyl nebo dočasná ochrana podle zákona upravujícího dočasnou ochranu cizinců,

Poplatek za zhodnocení stavebního pozemku

§ 10c

- (1) Poplatek platí **vlastník stavebního pozemku¹⁶⁾ zhodnoceného možností připojení na obcí vybudovanou stavbu vodovodu nebo kanalizace** po nabytí účinnosti zákona o vodovodech a kanalizacích. Má-li k tomuto stavebnímu pozemku vlastnické právo více subjektů, jsou povinny platit poplatek společně a nerozdílně.
- (2) Poplatek se platí obci, na jejímž území se nachází stavební pozemek uvedený v odstavci 1.
- (3) **Sazba poplatku nesmí přesáhnout rozdíl ceny stavebního pozemku bez možnosti připojení** na obcí vybudovanou stavbu vodovodu nebo kanalizace a ceny stavebního pozemku **s touto možností**. Cena stavebního pozemku v obci se stanoví podle zvláštního právního předpisu¹⁷⁾ v kalendářním roce, ve kterém nabylo právní moci kolaudační rozhodnutí¹⁸⁾ pro stavbu vodovodu nebo kanalizace obcí vybudované. Výše **sazby na 1m²** zhodnoceného stavebního pozemku stanoví obec v obecně závazné vyhlášce, kteou může obec vydat nejpozději v kalendářním roce, kdy nabylo právní moci rozhodnutí podle věty druhé

Poplatek za zhodnocení stavebního pozemku

16) Zákon č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku a o změně některých zákonů (zákon o oceňování majetku), ve znění zákona č. 121/2000 Sb.

17) Vyhláška č. 279/1997 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku a o změně některých zákonů (zákon o oceňování majetku), ve znění pozdějších předpisů.

18) Zákon č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Výpočet sazby poplatku:

Metodické stanovisko Ministerstva financí ve věci místního poplatku za zhodnocení stavebního pozemku možností jeho připojení na stavbu vodovodu a kanalizace – **č.j. 26/16 202/2008 - 262**

§ 11

(1) Nebudou-li poplatky zaplacený **poplatníkem** včas nebo ve správné výši, vyměří mu obecní úřad poplatek platebním výměrem nebo hromadným předpisným seznamem.

(2) Nebudou-li poplatky odvedeny **plátcem poplatku** včas nebo ve správné výši, vyměří mu obecní úřad poplatek platebním výměrem k přímé úhradě.

(3) Včas nezaplacené nebo neodvedené poplatky nebo část těchto poplatků může obecní úřad zvýšit až na trojnásobek; toto zvýšení je příslušenstvím poplatku.

(4) Penále, úroky a pokuty, upravené daňovým řádem, s výjimkou pořádkových pokut **a pokut za nesplnění povinnosti nepeněžitě povahy**, se neuplatňují.

Z důvodové zprávy:

V případě řízení o poplatku se bude jednat zejména o případ nesplnění ohlašovací povinnosti zakotvené v § 14a zákona o místních poplatcích. Uložení pokuty za nesplnění povinnosti nepeněžitě povahy tak bude na místě například tehdy, pokud poplatník v ohlášení neuvede své jméno nebo bydliště, nebo pokud neohlásí všechny údaje rozhodné pro stanovení výše poplatkové povinnosti. Nicméně povinností nepeněžitě povahy, jejíž nesplnění lze takto sankcionovat, je třeba i porušení povinnosti vést v písemné formě evidenční knihu s údaji týkajícími se poplatku za lázeňský nebo rekreační pobyt podle § 3 odst. 4 zákona o místních poplatcích.

Zvýšení poplatku v OZV

Nález Ústavního soudu sp. zn. Pl ÚS 9/10 ze dne 29. června 2010

Zákon o místních poplatcích obecně zakotvil **možnost sankčního navýšení poplatku** v případě jeho řádného nezaplacení a stanovil **základní pravidla, zejména horní hranici tohoto navýšení**. Pokud samospráva nepřipraví do příslušné vyhlášky hodnoty tohoto navýšení, jde v intencích citovaného ustanovení při navyšování o otázku volného uvážení správce poplatku, limitovaného pouze zmiňovaným trojnásobkem základní stanovené hodnoty poplatku. V tomto směru je tato obecná právní úprava pro praxi zřejmě dostačující, každopádně je odrazem vůle zákonodárce, přičemž vhodnost či správnost jím zvoleného řešení není předmětem zkoumání ze strany Ústavního soudu. **Na druhou stranu, pokud samospráva hodnoty navýšení stanoví, musí z toho správce poplatku vycházet a jeho diskreční pravomoc je v daném směru omezena. A to přípustně, ne-li dokonce žádoucím způsobem. ...**

Zvýšení poplatku v OZV

Nález Ústavního soudu sp. zn. Pl ÚS 9/10 ze dne 29. června 2010

... Ustanovení § 14 odst. 2 zákona o místních poplatcích vypočítává příklady „podrobností“ vybírání poplatků, které obec ve vyhlášce upraví. Byť stanovení hodnoty navýšení poplatku zde výslovně uvedeno není, představit si to jistě lze, neboť výčet je jednak demonstrativní a jednak kvantifikace navýšení poplatku do příkladného výčtu svou povahou zapadá. Ústavní soud nevidí důvod, aby obec, pokud může stanovit např. splatnost, úlevy či dokonce osvobození od poplatku, nemohla stanovit hodnoty jeho sankčního navýšení. Jde o úkon, který se stanovením vlastní sazby poplatku souvisí a svým způsobem na něj navazuje. Jinými slovy se **Ústavní soud přiklonil k interpretaci, podle níž kvantifikace sankčního navýšení patří mezi „podrobnosti vybírání poplatku“**, které má § 14 odst. 2 zákona o místních poplatcích na mysli. Hranici či omezení správního uvážení tak v posuzované věci zastupitelstvo vystavělo v mezích své zákonné kompetence.

V § 14 odst. 2 se za větu první vkládá věta „Obec může obecně závaznou vyhláškou upravit další způsob placení a jemu odpovídající den platby poplatku, než je způsob placení a den platby podle daňového řádu.“.

Poznámka pod čarou č. 14 se zrušuje.

Poznámka pod čarou č. 14a se včetně odkazu na ni zrušuje.

V § 14a se doplňuje odstavce 4, který zní: **„(4) V případě, že poplatník nesplní povinnost ohlásit údaj rozhodný pro osvobození nebo úlevu od poplatku ve lhůtě stanovené obecně závaznou vyhláškou nebo ve lhůtě podle odstavce 3, nárok na osvobození nebo úlevu od tohoto poplatku zaniká; za nesplnění této povinnosti nelze uložit pokutu za nesplnění povinnosti nepeněžitě povahy.“**

Z důvodové zprávy:

Cílem změny je zakotvení pravidla, podle kterého v případě, kdy poplatník neohlásí ve stanovené lhůtě nárok na osvobození nebo úlevu, toto osvobození nebo úlevu ztrácí. Uvedená změna povede k odstranění situace, kdy poplatníci mnohdy uvedenou povinnost neplní, popř. plní, ale až po zahájení řízení o stanovení poplatku nebo řízení o jeho vymáhání. V důsledku toho se zvyšují náklady řízení správce poplatku, neboť ten musí zjišťovat a ověřovat skutečnosti, které je ze zákona povinen prokazovat poplatník.

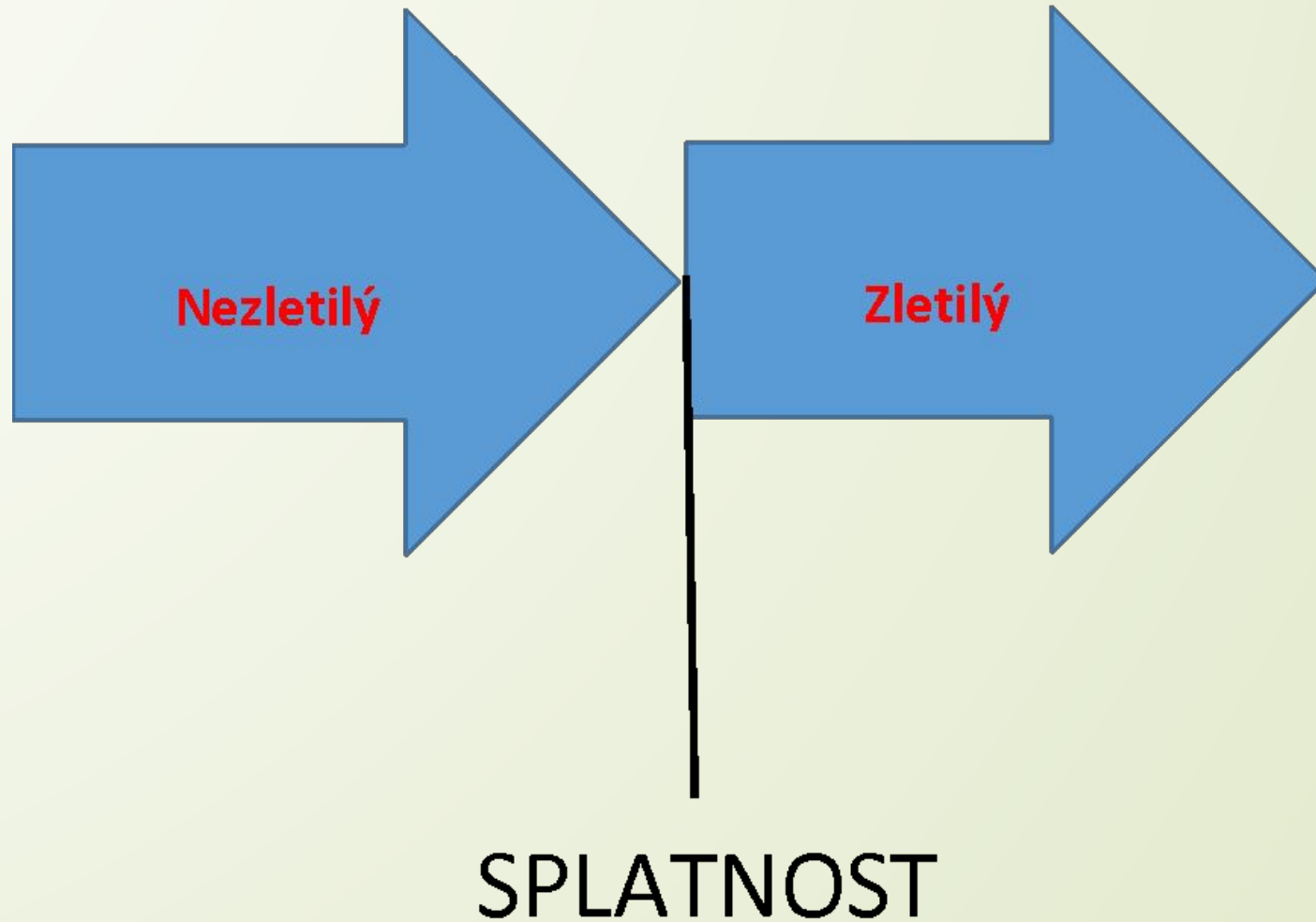
Podle novely zákona bude povinnost za placení místních poplatků za nezletilé poplatníky přecházet na jejich zákonné zástupce. **Nové znění od 1.1.2016 § 12 je:**

"(1) Vznikne-li nedoplatek na poplatku poplatníkovi, který je ke dni splatnosti nezletilý a nenabyl plné svéprávnosti nebo který je ke dni splatnosti omezen ve svéprávnosti a byl mu jmenován opatrovník spravující jeho jmění, přechází poplatková povinnost tohoto poplatníka na zákonného zástupce nebo tohoto opatrovníka; zákonný zástupce nebo opatrovník má stejné procesní postavení jako poplatník.

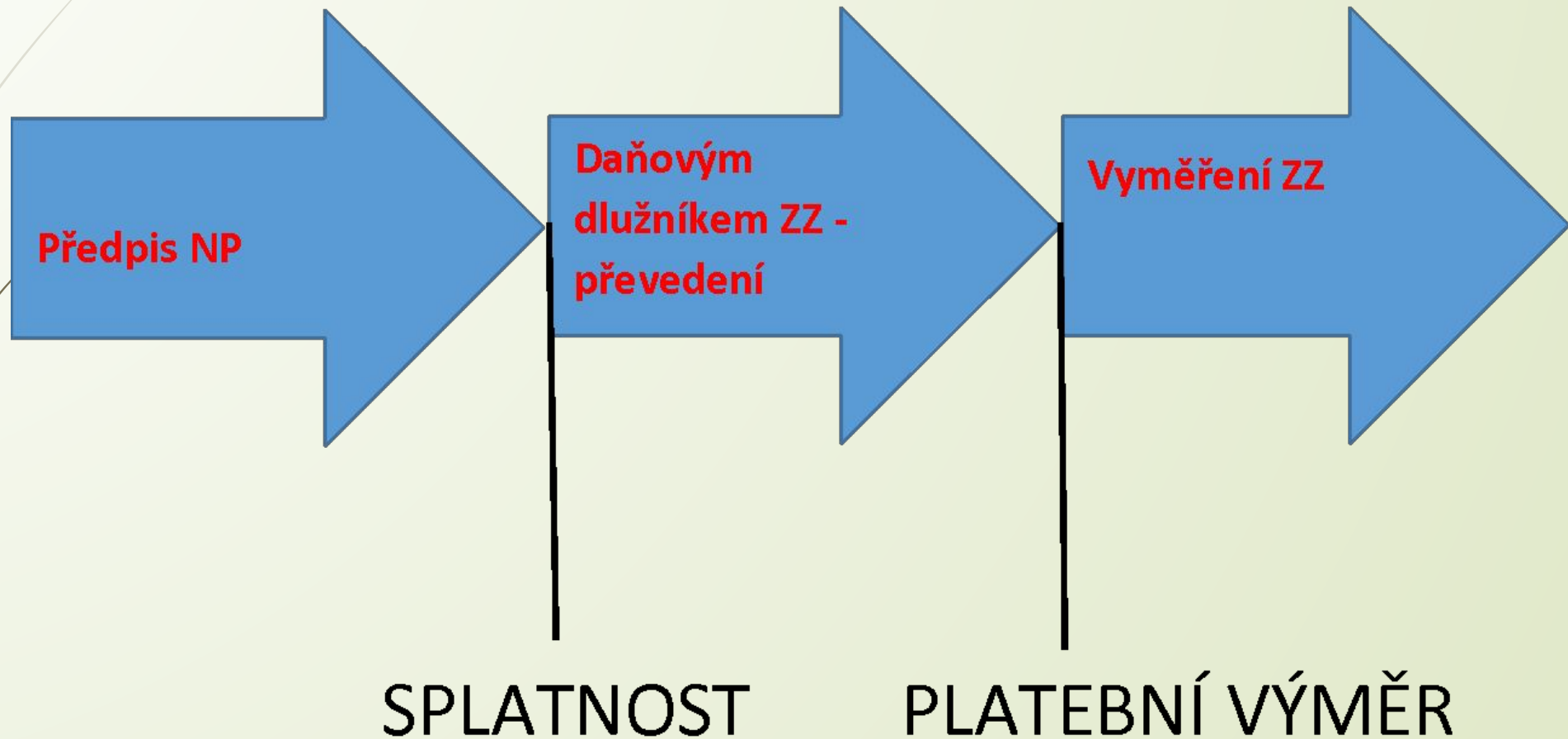
(2) V případě podle odstavce 1 vyměří obecní úřad poplatek zákonnému zástupci nebo opatrovníkovi poplatníka.

(3) Je-li zákonných zástupců nebo opatrovníků více, jsou povinni plnit poplatkovou povinnost společně a nerozdílně."

Vznikne-li nedoplatek na poplatku poplatníkovi, který je ke dni splatnosti nezletilý

Přechází poplatková povinnost tohoto poplatníka na zákonného zástupce nebo tohoto opatrovníka V případě podle odstavce 1 vyměří obecní úřad poplatek zákonnému zástupci nebo opatrovníkovi poplatníka.

**Stanovisko Ministerstva financí č.j. MF-
718/2016/3903-5 ze dne 06.04.2016, ve znění
stanoviska č.j. MF- 29163/2016/3903-6 ze dne
11.10.2016**

...Solidární odpovědnost znamená, podle nového občanského zákoníku (§ 1872), **že správce poplatku je oprávněn požadovat zaplacení poplatku, a to celého** nebo jeho libovolné části, **po každém** z vlastníků nebo pouze po některém z nich nebo po kterémkoli z nich.

Postup správce poplatku do lhůty splatnosti poplatku

- Správce poplatku vede samostatný osobní daňový účet podle ustanovení § 149 odst. 2 DŘ (dále jen „ODÚ“) na každého v úvahu přicházejícího poplatníka poplatku, tedy včetně nezletilého poplatníka.
- Podle ustanovení § 11 odst. 1 ZMP se poplatek vyměřuje výhradně v případě jeho nezaplacení včas a ve správné výši a na debetní straně jsou evidovány zejména předpisné a odpisné doklady (vznik a změny ve vyměření daně).

Postup správce poplatku do lhůty splatnosti poplatku

- Pro účely evidence poplatků bude proto žádoucí vycházet z výše stanovené sazby poplatku a na řádku ODÚ odpovídajícímu příslušnému poplatkovému období (kalendářního roku) prostřednictvím „vnitřního“ účetního dokladu zaznamenat na debetní straně ODÚ nezletilého poplatníka „očekávanou“ výši poplatku, jejíž dobrovolnou úhradu zaznamená správce poplatku na kreditní stranu ODÚ nezletilého poplatníka (§ 164 odst. 4 DŘ) stejného řádku ODÚ.
- Při zjištění totožné výše evidovaného poplatku na obou stranách stejného řádku ODÚ do doby splatnosti poplatku není nedoplatek nezletilého poplatníka evidován a následující postup se nepoužije.
- Pro následující poplatkové období se postupuje obdobně.

Postup správce poplatku po lhůtě splatnosti poplatku

- Je-li při kontrole stavu ODÚ nezletilého poplatníka zjištěno, že výše poplatku na jeho kreditní straně neodpovídá výši poplatku evidovaného na debetní straně ODÚ v řádku odpovídajícímu příslušnému poplatkovému období, zpravidla zde zápis zcela absentuje, případně je evidována výše úhrady v nižší výši, správce poplatku zaeviduje na debetní stranu ODÚ nezletilého poplatníka odpisný „vnitřní“ účetní doklad, a to ve stejné částce jako na této straně již evidovaný „vnitřní“ předpisný účetní doklad.
- Tímto evidovanou poplatkovou povinnost nezletilého pro příslušné poplatkové období zruší.

Postup správce poplatku po lhůtě splatnosti poplatku

- Poplatek vyměří zákonnému zástupci a zaznamená ji na debetní straně ODÚ zákonného zástupce.
- Pro následující poplatkové období postupuje správce poplatku při evidenci na ODÚ nezletilého poplatníka obdobně jako v předchozím případě.

Varianty postupu:

- 1) vyměřit jednomu ze zákonných zástupců poplatek ve výši zrušené poplatkové povinnosti nezletilého poplatníka,
- 2) vyměřit každému ze zákonných zástupců poplatek ve výši zrušené poplatkové povinnosti nezletilého poplatníka,
- 3) vyměřit každému ze zákonných zástupců poplatek ve výši části zrušené poplatkové povinnosti nezletilého poplatníka např. každému v poloviční výši nebo ve výši jedné a dvou třetin apod.

Převedení povinnosti k úhradě poplatku nezletilého poplatníka

- Součástí platebních výměrů může být vedle poplatku ve výši sazby i případné zvýšení poplatku, pokud se pro jeho stanovení správce poplatku v rámci svého správního uvážení rozhodne (při dodržení zásady rovnosti).
- Výši vyměřeného poplatku podle zvolené varianty správce poplatku zaeviduje prostřednictvím předpisného dokladu na ODÚ příslušného zákonného zástupce.
- Protože má ale zákonný zástupce stejné procesní postavení jako nezletilý poplatník, je vhodné vystavit samostatný platební výměr.

Vznik přeplatku na ODÚ některého ze zákonných zástupců nezletilého poplatníka

Zvolil-li správce poplatku při vyměření poplatku zákonnému zástupci nezletilého poplatníka postup vyměření celé výše poplatku každému z jeho zákonných zástupců a tito poplatek v této výši uhradili, správce poplatku rozhodne, kterému ze zákonných zástupců bude provedená platba evidována jako platba na jeho dosud neuhrazený poplatek na ODÚ a kterému bude na jeho ODÚ evidován přeplatek (ustanovení § 154 odst. 1 DŘ).

Vznik přeplatku na ODÚ některého ze zákonných zástupců nezletilého poplatníka

- Mělo by však platit, že na úhradu nedoplatku se použije platba, která byla správci daně uhrazena jako první v pořadí.
- Platby uhrazené jako další v pořadí budou evidovány jako přeplatky.
- V případě, že při splnění zákonných podmínek se přeplatek zákonného zástupce stane vratitelným přeplatkem, a zákonný zástupce požádá o jeho použití, bude správce poplatku postupovat standardním postupem podle ustanovení § 154 a 155 DŘ.

Nabízí se proto otázka, zda by nemohl vyměřit jedním platebním výměrem poplatek společně a nerozdílně přímo oběma zákonným zástupcům tak, že platební výměr na společnou poplatkovou povinnost doručí oběma zákonným zástupcům (s vysvětlením, že společnou (a nerozdílnou) daňovou povinností se rozumí povinnosti plnit „jeden za všechny a všichni za jednoho“. Zaplatí-li jeden z poplatníků, případně na něm správce poplatku nedoplatek vymůže, nedoplatek zaniká. Podíly poplatníků jsou v jejich vzájemném poměru stejné – vypořádají se mezi sebou.

Umožňuje to i § 101 DŘ odst. 3 a 5 ???

(3) Příjemcem rozhodnutí je ten, komu je rozhodnutím ukládána povinnost (*společná a nerozdílná???*) nebo přiznáváno právo anebo prohlášeno právo **nebo povinnost stanovená zákonem.**

(5) Rozhodnutí se oznamuje všem jeho příjemcům (*více příjemců jednoho rozhodnutí ???*). Vůči příjemci je rozhodnutí účinné okamžikem jeho oznámení.

Poplatek za provoz systému nakládání s odpady

„(3) Od poplatku je osvobozena fyzická osoba, která je

a) umístěna do dětského domova pro děti do 3 let věku, školského zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy nebo školského zařízení pro preventivně výchovnou péči na základě rozhodnutí soudu nebo smlouvy,

(§ 215 zákona č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních)

b) umístěna do zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc na základě rozhodnutí soudu, na žádost obecního úřadu obce s rozšířenou působností, zákonného zástupce dítěte nebo nezletilého,

(42 zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně - právní ochraně dětí)

~~c) jako nezaopatřené dítě umístěna v domově pro osoby se zdravotním postižením na základě rozhodnutí soudu nebo smlouvy o poskytnutí sociální služby, nebo~~

~~(§ 48 zák. č. 108/2006 Sb., o sociálních službách~~

d) umístěna v domově pro osoby se zdravotním postižením, domově pro seniory, domově se zvláštním režimem nebo chráněném bydlení.“.

(§ 34 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách)

Dosavadní odstavce 3 až 5 se označují jako odstavce 4 až 6.

Místní poplatky - metodické doporučení Ministerstva financí č.j. MF-6025/2015/3003

Metodické doporučení Ministerstva financí se týká vyměřování místních poplatků nezletilých poplatníků. **Ministerstvo doporučuje, aby správci poplatku upřednostňovali vyměření místního poplatku zákonnému zástupci nezletilého poplatníka, samozřejmě po posouzení konkrétního případu. Dále ministerstvo apeluje na správce poplatku, aby nedoplatky na místních poplatcích vymáhali zpravidla daňovou exekucí, tedy prostřednictvím úředních osob správce poplatku. A ve třetí části tohoto doporučení ministerstvo financí upozorňuje správce poplatku na povinnost dodržovat zásadu rychlosti v daňovém řízení.**

1) Místní poplatky do roku 2012 včetně:

- a) Vyměřit nezletilým osobám a doručit zákonnému zástupci.
- b) V případě neuhrazení ustanovit podle § 26 daňového jiného zákona zástupce. Je však nutné vybrat takového zástupce, který bude hájit zájmy nezletilého (např. prarodiče). Zároveň musí před ustanovením zástupce tento s ustanovením souhlasit. Neměl by to být samotný správce daně (Nález Ústavního soudu ze dne 29.10.2008, sp. zn. IV. ÚS 1778/08). Podle mého názoru lze zvolit například i kurátora pro mládež z OSPODu. Doručoval by se poté znovu tomuto zákonnému zástupci stejný platební výměr, ale lhůty by se poté posuzovaly podle tohoto doručování.

1) Místní poplatky do roku 2012 včetně:

Musí být umožněno zákonnému zástupci jednat /§ 25 odstavec 1 písmeno a) DŘ/. Teprve poté, co na platební výměr tato osoba v zákonné lhůtě nereaguje, bude ustanoven zástupce podle § 26 DŘ. V souladu s výše uvedeným rozhodnutím NSS bude ten samý platební výměr znovu doručován ustanovenému zástupci. Lhůty je však nutné poté posuzovat podle druhého doručování, protože první doručování (podle NSS) nebylo v pořádku (§ 160 DŘ).

c) Požádat Komoru daňových poradců o ustanovení zástupce - pozor zpoplatněná odměna (dle advokátního tarifu). - nereálné a drahé!

§ 16a ZMP - text zákonného ustanovení

§ 16a ZMP

- Obecní úřad může **na žádost poplatníka** z důvodu odstranění tvrdosti právního předpisu zcela nebo částečně prominout poplatek podle § 10b nebo jeho příslušenství, lze-li to s přihlédnutím k okolnostem daného případu ospravedlnit.

Žádost by podával OSPOD !

§ 16b ZMP

- (1) Obecní úřad může z moci úřední poplatek nebo jeho příslušenství zcela nebo částečně prominout při mimořádných, zejména živelních událostech.
- (2) Rozhodnutím podle odstavce 1 se promíjí poplatek všem poplatníkům, jichž se důvod prominutí týká, a to ode dne právní moci tohoto rozhodnutí.
- (3) Rozhodnutí oznamuje obecní úřad vyvěšením na své úřední desce a zároveň ho zveřejní způsobem umožňujícím dálkový přístup.

Řízení o prominutí MP

- Při řízení o prominutí MP v obou případech je správce poplatku, obecní úřad, povinen respektovat příslušná ustanovení DŘ týkající se prominutí daně či příslušenství daně.
- Správce poplatku vydává ve věci prominutí vždy rozhodnutí.
- V souladu s ustanovením § 259 DŘ může k prominutí poplatku dojít od vzniku poplatkové povinnosti až do doby uplynutí lhůty pro placení poplatku (§ 160 DŘ), a to i poté, kdy došlo k jeho úhradě.
- Proti rozhodnutí ve věci prominutí poplatku nelze uplatnit opravné prostředky.

Řízení o prominutí MP - § 16a

- Řízení o prominutí MP je zahájeno na základě žádosti poplatníka, která je podáním ve smyslu ustanovení § 70 a násl. DŘ. Žádost posoudí správce poplatku podle skutečného obsahu bez ohledu na to, jak je označena.
- Dále správce poplatku zkoumá, zda jsou dány důvody pro prominutí, tj. zda existuje potřeba odstranit tvrdost právního předpisu a současně, lze-li prominutí s přihlédnutím k okolnostem daného případu ospravedlnit. Pojem tvrdost ZMP ani DŘ blíže nespecifikuje. Jedná se o právní institut, jehož účelem je vyřešit výjimečné případy, kdy aplikace ZMP by vedla ke zvlášť tíživým důsledkům pro poplatníka.

Řízení o prominutí MP - § 16a

- Rozhodnutí o prominutí MP musí být vždy odůvodněno tak, aby bylo zjevné, proč správce poplatku na základě správního uvážení dospěl k závěru MP nebo jeho příslušenství prominout.
- Správce poplatku je při svém postupu vázán ustanovením § 259c DŘ, podle něhož je při posouzení žádosti o prominutí poplatku povinen zohlednit četnost porušování povinností při správě poplatků poplatkovým subjektem. Prominutí MP nebo jeho příslušenství není možné, pokud poplatkový subjekt v posledních 3 letech závažným způsobem porušil poplatkové nebo účetní právní předpisy

Správní poplatky

- Podle zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů může být žádost o prominutí poplatku zpoplatněna správním poplatkem ve výši **1 000 Kč podle Položky 1 odst. 1 písm. c) „přijetí žádosti o prominutí příslušenství daně“**.
- Zpoplatněna správním poplatkem bude tedy pouze žádost o prominutí příslušenství MP za KO, za předpokladu, že je žádáno o prominutí částky přesahující trojnásobek stanovené sazby správního poplatku, tj. 3 000 Kč (viz poznámka pod položkou: „Předmětem poplatku není přijetí žádostí uvedených v bodě 1 písmenech c) a g) této položky, pokud požadovaná úleva činí trojnásobek nebo méně než trojnásobek stanovené sazby poplatku.“). **(Rozložení žádostí ☺)**

Z praxe správců poplatků

- MP za užívání veřejného prostranství (reklamní zařízení typu A – je na ní po úhradě vylepena samolepka, která prokazuje ohlášení a úhradu poplatku) – slouží pro kontrolu správce poplatku
- formuláře přihlašovacích lístků dostupné na webových stránkách
- MP ze psů – není-li poplatek uhrazen → pozvánka k projednání poplatku, a teprve nedostaví-li se poplatník → výzva k prokázání skutečností potřebných pro správné stanovení poplatku, které nelze získat z vlastní úřední evidence (§ 92 odst. 4 DŘ).
- informace o nedoplatcích minulých poplatkových období – zasílána současně s novým platebním výměrem (nebo před splatností současně se složenkou)
- využití možnosti: převedení přeplatku od jiného správce daně (finanční úřady)

„§ 239a daňového řádu

Přechod daňové povinnosti u fyzických osob

(1) Pro účely správy daní se na právní skutečnosti hledí tak, jako by zůstavitel žil do dne předcházejícího dni skončení řízení o pozůstalosti.

Občanský zákoník stanoví, která práva a které povinnosti vznikají, mění se nebo zanikají z právních skutečností nezávislých na vůli osoby. Právní události jsou i výslednicí procesů biologických (např. narození člověka, dosažení zletilosti, smrt).

V § 14 odst. 2 zákona o místních poplatcích je stanoveno, že poplatky zavede obec obecně závaznou vyhláškou, ve které upraví podrobnosti jejich vybírání, zejména stanoví konkrétní sazbu poplatku, **vznik a zánik poplatkové povinnosti, lhůty pro plnění ohlašovací povinnosti, splatnost, úlevy a případné osvobození od poplatků. V opačném případě by se potom na tuto právní skutečnost (smrt) hledělo tak, jako by zůstavitel žil do dne předcházejícího dni skončení řízení o pozůstalosti.**

§ 16

1) Obecní úřad a krajský úřad využívají pro účely řízení o místních poplatcích

- a)** referenční údaje ze základního registru obyvatel,
- b)** údaje z informačního systému evidence obyvatel,
- c)** údaje z informačního systému cizinců.

(2) Využívanými údaji podle odstavce 1 písm. a) jsou

- a)** příjmení,
- b)** jméno, popřípadě jména,
- c)** adresa místa pobytu,
- d)** datum, místo a okres narození; u subjektu údajů, který se narodil v cizině, datum, místo a stát, kde se narodil,
- e)** datum, místo a okres úmrtí; jde-li o úmrtí subjektu údajů mimo území České republiky, datum úmrtí, místo a stát, na jehož území k úmrtí došlo; je-li vydáno rozhodnutí soudu o prohlášení za mrtvého, den, který je v rozhodnutí uveden jako den smrti, popřípadě jako den, který nepřežil, a datum nabytí právní moci tohoto rozhodnutí,
- f)** státní občanství, popřípadě více státních občanství.

(3) Využívanými údaji podle odstavce 1 písm. b) jsou

a) jméno, popřípadě jména, příjmení, rodné příjmení,

b) datum narození,

c) místo a okres narození, v případě narození v cizině místo a stát,

d) rodné číslo,

e) státní občanství, popřípadě více státních občanství,

f) adresa místa trvalého pobytu,

g) počátek trvalého pobytu, popřípadě datum zrušení údaje o místě trvalého pobytu nebo datum ukončení trvalého pobytu na území České republiky,

h) jméno, popřípadě jména, příjmení, rodné příjmení a adresa místa pobytu zákonných zástupců.

4) Využívanými údaji podle odstavce 1 písm. c) jsou

a) jméno, popřípadě jména, příjmení, rodné příjmení,

b) datum narození,

c) rodné číslo,

d) místo a stát, kde se cizinec narodil; v případě, že se cizinec narodil na území České republiky, místo a okres narození,

e) státní občanství, popřípadě více státních občanství,

f) druh a adresa místa pobytu na území České republiky,

g) počátek pobytu, případně datum ukončení pobytu.

(5) Z údajů podle odstavců 1 až 4 lze v konkrétním případě použít vždy jen takové údaje, které jsou nezbytné ke splnění daného úkolu. Údaje, které jsou vedeny jako referenční údaje v základním registru obyvatel, se využijí z informačního systému evidence obyvatel nebo informačního systému cizinců, pouze pokud jsou ve tvaru předcházejícím současný stav.

Vynucení splnění ohlašovací povinnosti

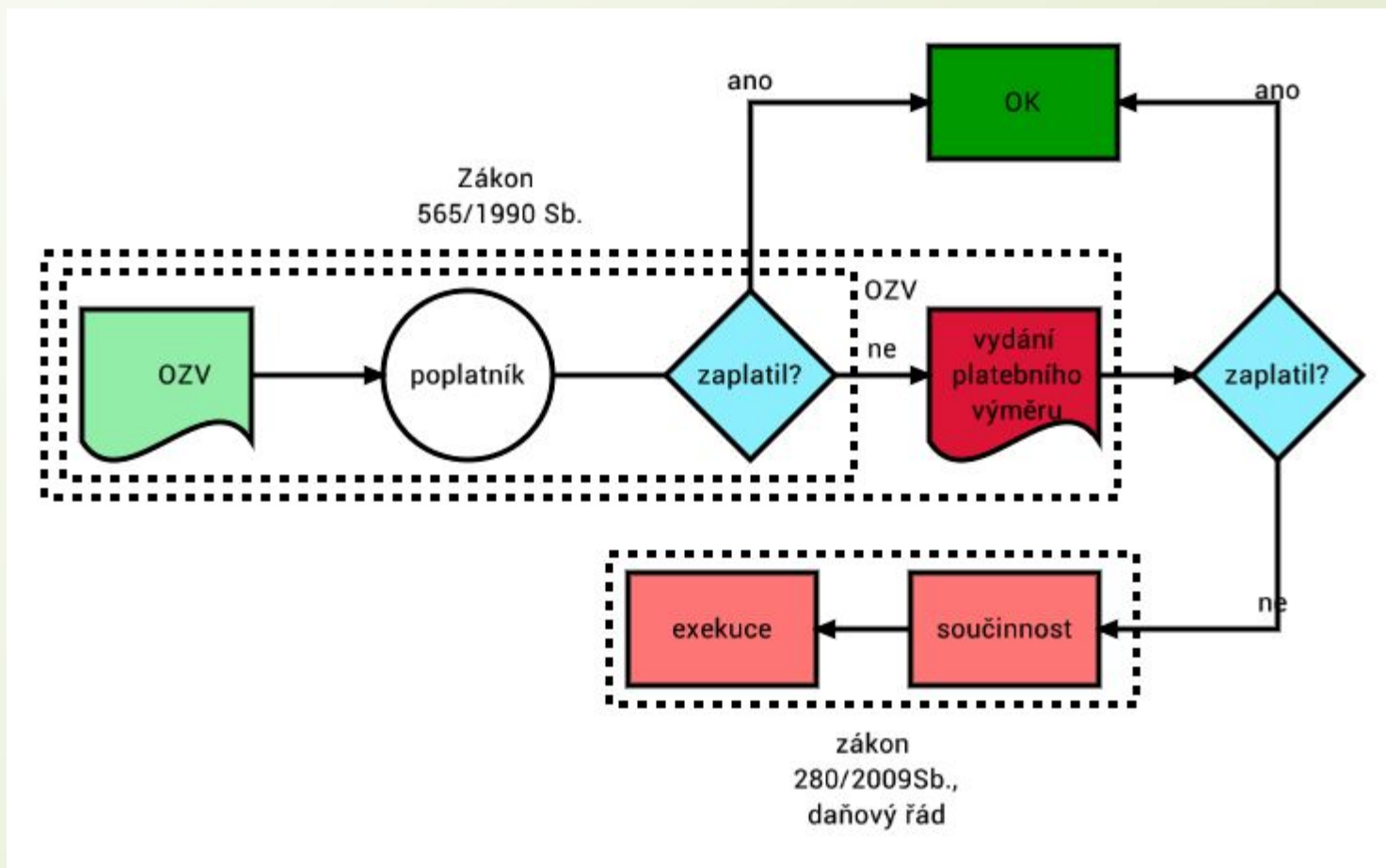
§ 247 odstavec 2 a 4 DŘ

(2) Pořádkovou pokutu do 500 000 Kč může správce daně uložit tomu, kdo závažně ztěžuje nebo maří správu daní tím, že bez dostatečné omluvy nevyhoví ve stanovené lhůtě **výzvě** ke splnění procesní povinnosti nepeněžité povahy, která mu byla stanovena zákonem nebo správcem daně, nestanoví-li zákon jiný důsledek.

(4) Pořádkovou pokutu lze uložit nejpozději do **1 roku** ode dne, ve kterém došlo k jednání podle odstavce 2.

Nevyžadovat splnění ohlašovací povinnosti stran údajů ze základního registru obyvatel (informačního systému obyvatel a informačního systému cizinců). Účelem pokuty není sankce (nemožnost uložení po vyměření místního poplatku)

Správa místních poplatků a jejich vymáhání dle DŘ

Platební výměr

§ 148 Lhůta pro stanovení daně

Daň nelze stanovit po uplynutí lhůty pro stanovení daně, která činí **3 roky**. Lhůta pro stanovení daně počne **běžet** dnem, v němž uplynula lhůta pro podání řádného daňového tvrzení, nebo **v němž se stala daň splatnou**, aniž by zde byla současně povinnost podat řádné daňové tvrzení.

Lhůta pro stanovení daně **končí nejpozději uplynutím 10 let od jejího počátku podle odstavce 1.**

Zahájení
insolvenčního řízení

Rozhodnutí soudu o
úpadku

Přihláška
pohledávek

Přezkumné jednání

Rozhodnutí o
skončení insolvence

Exekuční
příkaz

Přihláška
pohledávky

Změna
petitu

~~Exekuční
příkaz~~

§ 418

(1) Insolvenční soud schválené oddlužení zruší a současně rozhodne o způsobu řešení dlužníkovy úpadku konkursem, jestliže

- a) dlužník neplní podstatné povinnosti podle schváleného způsobu oddlužení, nebo
- b) se ukáže, že podstatnou část splátkového kalendáře nebude možné splnit, nebo
- c) **v důsledku zaviněného jednání vznikl dlužníku po schválení oddlužení peněžitý závazek po dobu delší 30 dnů po lhůtě splatnosti, anebo**
- d) to navrhne dlužník.

(2) **Má se za to, že dlužník zavinil vznik peněžitého závazku podle odstavce 1 písm. c), byl-li k jeho vymožení vůči dlužníku nařízen výkon rozhodnutí nebo exekuce.**

(3) Insolvenční soud schválené oddlužení zruší a současně rozhodne o způsobu řešení dlužníkovy úpadku konkursem také tehdy, vyjdou-li po schválení oddlužení najevo okolnosti, na jejichž základě lze důvodně předpokládat, že oddlužením je sledován nepoctivý záměr.

(4) Rozhodnutí podle odstavce 1 a 3 může insolvenční soud vydat, jen dokud nevezme na vědomí splnění oddlužení. Učiní tak po jednání, ke kterému předvolá dlužníka, insolvenčního správce, věřitelský výbor a věřitele, který zrušení oddlužení navrhl. Rozhodnutí podle odstavce 1 písm. a) až c) může insolvenční soud vydat i bez návrhu.

(5) Proti rozhodnutí podle odstavce 1 a 3 mohou podat odvolání pouze osoby uvedené v odstavci 4.

§ 140e

Výkon rozhodnutí a exekuce

(1) V době, po kterou trvají účinky rozhodnutí o úpadku, nelze nařídit nebo zahájit výkon rozhodnutí nebo exekuci, která by postihovala majetek ve vlastnictví dlužníka, jakož i jiný majetek, který náleží do majetkové podstaty;

**Letecké povinnosti může být zbaven
ten, kdo je uznán za psychicky
narušeného, a zároveň požádá o
uvolnění. Ovšem to, že o uvolnění
požádá, svědčí o jeho psychickém
zdraví, takže být uvolněn nemůže!
(Hlava XXII- Joseph Heller)**

Doručování

Místo pro podání nálepky
na doporučenou zásilku

**DOPORUČENĚ DO VLASTNÍCH RUKOU,
ZMOCNĚNCI, ZÁKONNÉMU ZÁSTUPCI**

☐ NEVRACET, VLOŽIT DO SCHRÁNKY
ULOŽIT JEN 10 DNÍ

Prohlášení doručujícího orgánu:

☐ Adresát byl vyzván k vyzvednutí zásilky a bylo zanecháno poučení

☐ Zásilka byla připravena k vyzvednutí dne:

☐ Zásilka byla vložena do schránky dne:

Jméno a příjmení pracovníka pošty

razítko

Podpis pracovníka pošty

Odesílatel:

Adresát:

Místo pro výplatné

Odesílatel:

DORUČENKA

☐ NEVRACET, VLOŽIT DO SCHRÁNKY
ULOŽIT JEN 10 DNÍ

Označení písemnosti (č. j.):

Adresát:

Prohlášení příjemce zásilky

Jméno a příjmení příjemce:

Vztah příjemce k adresátovi, není-li příjemce adresátem:

Potvrzuji převzetí této zásilky.

Dne:

Podpis:

propišovací otáčka

Vyhláška 464/2012 o stanovení specifikace jednotlivých základních služeb a základních kvalifikačních požadavků na jejich poskytování

§13 Úřední doručování písemnosti

Základní služby umožní zejména dodání do vlastních rukou, dodání do vlastních rukou výhradně jen adresáta, poskytnutí dodejky, lhůty pro uložení poštovní zásilky a vyloučení změny místa a vyloučení změny místa dodání, a to podle požadavků podle jiných právních předpisů upravující pravidla pro úřední doručování písemností, zejména v trestním, správním, daňovém a soudním řízení.

Například: Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, Zákon č.99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, **Zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů,** Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů

Doručování

Doručování prostřednictvím datové schránky

Nejvyššího správního soudu 1 As 90/2010-95

Z ustálené judikatury totiž plyne, že v případě, kdy je daná písemnost doručena jiným způsobem než stanovuje zákon, je nutno dále zkoumat, zda se adresát (přes vadné doručení) s písemností seznámil či nikoli.

Posečkání, povolení splátek

§ 156

(1) Na žádost daňového subjektu **nebo z moci úřední** může správce daně **povolit posečkání** úhrady daně, popřípadě rozložení její úhrady na **splátky** (dále jen "posečkání"),

a) pokud by neprodlená úhrada znamenala pro daňový subjekt vážnou újmu,

b) pokud by byla ohrožena výživa daňového subjektu nebo osob na jeho výživu odkázaných,

c) pokud by neprodlená úhrada vedla k zániku podnikání daňového subjektu, přičemž výnos z ukončení podnikání by byl pravděpodobně nižší než jím vytvořená daň v příštím zdaňovacím období,

d) **není-li možné vybrat daň od daňového subjektu najednou, nebo**

e) při důvodném očekávání částečného nebo úplného zániku povinnosti uhradit daň.

Posečkání, povolení splátek

§ 156

(2) Správce daně rozhodne o žádosti o posečkání do **30 dnů** ode dne jejího podání.

(3) V rozhodnutí, kterým bylo vyhověno žádosti o posečkání, se stanoví doba posečkání a posečkání může být vázáno i na další podmínky.

(4) Posečkání lze povolit nejdříve ode dne splatnosti, a to i zpětně.

(5) **Posečkání nesmí být povoleno na dobu delší, než je lhůta pro placení daně.**

Posečkání, povolení splátek

§ 157

(5) **Není-li dodržena některá z podmínek rozhodnutí o posečkání, pozbývá toto rozhodnutí účinnosti dnem jejího nedodržení; správce daně o tom vydá rozhodnutí. Rozhodnutí o posečkání pozbývá účinnosti rovněž zahájením likvidace nebo dnem účinnosti rozhodnutí o úpadku.**

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 20.5.2015, čj. 4 Afs 54/2015-21,

Za úkon způsobující prodloužení lhůty pro stanovení daně podle § 148 odst. 2 písm. a) zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, **nelze považovat takovou výzvu k podání dodatečného daňového tvrzení, kterou správce daně vydal formálně na samém konci dosavadní prekluzivní lhůty za výhradním či hlavním účelem spočívajícím v zachování lhůty pro doměření daně.**

Zneužívající praktiky na obou stranách barikády Nejvyšší správní soud vždy potíral. Obzvláště, jedná-li se o praktiky mající vliv na tak zásadní institut, jako je lhůta pro stanovení daně. Na tomto místě Nejvyšší správní odmítl poskytnout ochranu účelovému prodloužení lhůty tím, že se těsně před jejím koncem bez zákonných podkladů vydala výzva k podání dodatečného daňového tvrzení. Tato výzva nemůže dle soudu mít na prekluzivní lhůtu vliv. Bude to tak i u umělého prodloužení lhůty pro placení daně oznámením rozhodnutí o posečkání podle § 160 odst. 3 písmeno c)? Podle mého názoru jde o obdobnou konstrukci jako u problému s prekluzí u lhůty pro placení daně. Správce daně prodloužení lhůty v některých případech vydává posečkání z moci úřední jen formálně, aby si prodloužil lhůtu pro placení daně.

§ 11 odst. 4 ZMP – Penále, úroky a pokuty, upravené daňovým řádem, s výjimkou pořádkových pokut se neuplatňují.

V § 11 odst. 4 se za slovo „pokut“ vkládají slova „a pokut za nesplnění povinnosti nepeněžité povahy“.

§ 247a DŘ

Pokuta za nesplnění povinnosti nepeněžité povahy

(1) Pokutu do 500000 Kč může správce daně uložit tomu, kdo

a) nesplní registrační, ohlašovací nebo jinou oznamovací povinnost stanovenou daňovým zákonem nebo správcem daně, nebo

b) nesplní záznamní nebo jinou evidenční povinnost stanovenou daňovým zákonem nebo správcem daně.

(5) Pokutu lze uložit nebo rozhodnout o povinnosti ji platit nejpozději do 3 let ode dne, ve kterém došlo k porušení povinnosti.

Odpis nedoplatku pro nedobytnost

§ 158

- (1) Správce daně odepíše **nedobytný nedoplatek**.
- (2) **Nedobytným** nedoplatkem se pro účely tohoto zákona rozumí nedoplatek,
 - a) který byl bezvýsledně vymáhán na daňovém subjektu i na jiných osobách, na nichž mohl být vymáhán, nebo jehož vymáhání by zřejmě nevedlo k výsledku, anebo u něhož je pravděpodobné, že by náklady vymáhání přesáhly jeho výtěžek, nebo
 - b) jehož vymáhání je spojeno se zvláštními nebo nepoměrnými obtížemi.
- (3) **Na základě příkazu správce daně k odpisu nedobytného nedoplatku z osobního daňového účtu se vystaví odpisný doklad, který současně plní úlohu předpisného dokladu na účtu nedobytných nedoplatků; nedoplatek trvá dále, pokud neuplynula lhůta pro placení daně.**

§ 160 Lhůta pro placení daně

(1) Nedoplatek nelze vybrat a vymáhat po uplynutí lhůty pro placení daně, která činí 6 let. Lhůta pro placení daně začne běžet dnem splatnosti daně. Jde-li o nedoplatek z částky daně, k jejíž úhradě byla stanovena náhradní lhůta splatnosti, začne lhůta pro placení běžet náhradním dnem splatnosti daně.

(2) Byl-li před uplynutím lhůty pro placení daně správcem daně učiněn **úkon podle odstavce 3**, běží lhůta pro placení daně **znovu ode dne, v němž byl tento úkon učiněn.**

(3) Úkonem přerušujícím běh lhůty pro placení daně je

- a) **zahájení exekučního řízení podle tohoto nebo jiného zákona,**
- b) **zřízení zástavního práva, nebo**
- c) **oznámení rozhodnutí o posečkání.**

§ 160 Lhůta pro placení daně

(4) Lhůta pro placení daně **neběží po dobu**

a) **vymáhání** daně soudem nebo **soudním exekutorem**,

b) **přihlášení daňové pohledávky do insolvenčního řízení nebo do veřejné dražby**,

c) **odkladu daňové exekuce odložené na návrh**, (Tato novelizace nabývá účinnosti 1. ledna 2015.)

d) **daňové exekuce srážkami ze mzdy**, nebo

e) **dožádání mezinárodní pomoci** při vymáhání nedoplatku.

(5) Lhůta pro placení daně končí **nejpozději uplynutím 20 let** od jejího počátku podle odstavce 1, s výjimkou nedoplatku zajištěného podle odstavce 6.

(6) Je-li nedoplatek zajištěn **zástavním právem**, které se zapisuje do příslušného veřejného registru, zaniká právo vybrat a vymáhat nedoplatek uplynutím **30 let po tomto zápisu**.

Vymáhání daní

Doložka vykonavatelnosti výkazů nedoplatků

Usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 20 Cdo 1204/2006 ze dne 28. března 2007

... Z hlediska obsahu doložky o vykonatelnosti výkazu nedoplatků proto postačí, je-li v něm potvrzeno, že je vykonatelný. Tento požadavek je naplněn i formulací v jeho finální části, že vykázané nedoplatky jsou vykonatelné a byly předány k vymáhání.

Vymáhání daní

§ 175 – Způsoby vymáhání

- (1) Správce daně může vymáhat nedoplatek **daňovou exekucí** nebo **zabezpečit vymáhání nedoplatku prostřednictvím soudního exekutora**, popřípadě jej uplatnit v insolvenčním řízení nebo přihlásit jej do veřejné dražby.
- (2) Správce daně zvolí způsob vymáhání nedoplatku tak, **aby výše nákladů spojených s vymáháním, které bude daňový subjekt povinen uhradit, nebyla ve zjevném nepoměru k výši nedoplatku.**
- (3) Správce daně je při vymáhání nedoplatku příslušný i k jeho vybrání.

"Exekuční správní orgán (§ 106 odst. 2 správního řádu) postupuje při provádění exekuce na peněžitá plnění podle § 175 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád. Při volbě způsobu vymáhání je povinen dbát zásad přiměřenosti a hospodárnosti. Vymáhat plnění prostřednictvím soudního exekutora může pouze, pokud výše nákladů spojených s vymáháním, které bude povinný subjekt nucen uhradit, není ve zjevném nepoměru k výši vymáhané částky."

„Náklady spojené s vymáháním prostřednictvím soudního exekutora tedy představovaly k okamžiku rozhodování žalovaného o vhodném způsobu vymáhání potenciálně částku 7865 Kč, tj. více než trojnásobek dlužné částky. Taková výše nákladů je ve zjevném nepoměru k výši dlužné částky.“

Vymáhání daní

§ 177 – Vztah k občanskému soudnímu řádu

- (1) Nestanoví-li tento zákon jinak, postupuje se při daňové exekuci podle občanského soudního řádu.
- (2) Pravomoci správce daně, jakožto exekučního orgánu, upravuje výlučně tento zákon. Tam, kde vystupuje správce daně coby oprávněný z exekučního titulu, použijí se obdobně ustanovení občanského soudního řádu upravující postavení oprávněného.

Vymáhání daní

§ 178 – Nařízení daňové exekuce

(1) Daňová exekuce se nařizuje **vydáním exekučního příkazu**, čímž je zahájeno exekuční řízení.

(4) Exekuční příkaz se doručuje dlužníkovi a dalším příjemcům tohoto rozhodnutí a **nelze proti němu uplatnit opravné prostředky**.

(5) Daňovou exekuci lze provést pouze těmito způsoby

- a) srážkami ze mzdy,**
- b) přikázáním pohledávky z účtu u poskytovatele platebních služeb,**
- c) přikázáním jiné peněžitě pohledávky,**
- d) postižením jiných majetkových práv,**
- e) prodejem movitých věcí, nebo**
- f) prodejem nemovitých věcí.**

Vymáhání daní

D1 + D2 + D3

§ 57 – Subjekty poskytující informace správci daně

((1)) Povinnost poskytnout údaje na základě vyžádání správce daně mají orgány veřejné moci a osoby, které

- a)** vedou evidenci osob nebo věcí,
- b)** poskytují plnění, které je předmětem daně,
- c)** provádějí řízení v případech, jejichž předmět podléhá daňové povinnosti, nebo
- d)** získávají jiné údaje nezbytné pro správu daní.

(2) Zdravotní pojišťovny jsou povinny na vyžádání správce daně poskytnout údaje, které jsou na základě zákona oprávněny shromažďovat.

Vymáhání daní

D1 + D2 + D3

§ 57 – Subjekty poskytující informace správci daně

(3) Banky, včetně zahraničních bank, spořitelní a úvěrní družstva a platební instituce (dále jen „poskytovatel platebních služeb“) jsou povinny na vyžádání správce daně poskytnout čísla účtů, údaje o jejich majitelích, stavech peněžních prostředků na účtech a o jejich pohybu a údaje o úvěrech, vkladech a depozitech.

(4) Provozovatelé poštovních služeb jsou povinni na vyžádání správce daně poskytnout údaje o poštovních zásilkách, poštovních poukazech a pronajatých poštovních přihrádkách, a to i o jejich příjemcích a pronajímatelích.

(5) Podnikatelé poskytující veřejně dostupnou telefonní službu jsou povinni na vyžádání správce daně poskytnout údaje, které shromažďují o účastnících veřejně dostupných telefonních služeb.

D2

- dlužníci zveřejnění na www.bpx.cz,
- seznam dlužníků [Všeobecné zdravotní pojišťovny](#),
- seznam dlužníků [Zdravotní pojišťovny MVČR](#),
- [ARES](#) - firmy v likvidaci, vyhlášené exekuce, zaniklé firmy a ukončení registrace v obchodním rejstříku,
- [Centrální evidence úpadců](#),
- [Insolvenční rejstřík](#),
- [Sociální sítě](#)
- www.google.com
- vyhledávače

D3

§ 180 Prohlášení o majetku

- **Nemá-li dlužník účet nebo nemá-li dlužník peníze na účtu**
- **Výzva ke splnění povinnosti podat prohlášení o majetku**
- **Není povinen podat prohlášení jestliže je v insolvenci**
- **Po druhé výzvě předvedení bezpečnostním sborem**

Frankie Dlouhán

(z prohlášení o majetku a příjmech)

„Kde pracujete?“

„Různě.“

„Jak, různě?“

„Jdu a prostě, když vidím, že někdo potřebuje pomoci, tak přiložím ruku k dílu a pak jdu zas dál.“

Věcný přístup

(z prohlášení o majetku a příjmech)

„Kde pracujete pane V.?“ „Jestli se tady s Vámi budu zdržovat ještě deset minut, tak už asi nikde!“

Štrůdl od maminky

(z prohlášení o majetku a příjmech)

Nic nemám, nic nedám. Nemám ani korunu ani sebemenší nepeněžní majetek. Vše, včetně toho, co mám na sobě, je majetek mé matky. Pojídám jen jablíčka (ročně na matčině zahradě okolo 150 kg /v r. 2006 přes 300 kg/, kromě takových 30-40 kg na záviny.

Omluva z jednání

(z prohlášení o majetku a příjmech)

„Vážený pane, k prohlášení o majetku se nedostavím, protože mám tak akorát prd a musím chodit do práce, abych uživil sebe, paní J. (oprávněnou) a Vaše exekuční náklady.“

Děkuji za pozornost

Vlastimil Veselý
vesely@catania.cz